

دینی، علمی، فرهنگی، اجتماعی
ارگان نشراتی انجمن اخلاق و معرفت
دفتر ساحوی جمعیت اصلاح افغانستان

معرفت نامه

۱۷۵

سال پانزدهم ، شماره ی هفتم سنبله ۱۳۹۶ هجری شمسی، مطابق با ذوالحجه ۱۴۳۸ هجری قمری، برابر سپتمبر ۲۰۱۷ میلادی

در این شماره می خوانید...

سرمقاله

نگاه به اوضاع قبله ی اول ما

عید آمده تا من و تو (ما) شویم

عفو و بخشش، داروی سلامتی

نگرانی های معمول والدین نسبت به نوزادشان

فانون ادب

نماز صبح توشه ی رهنوردان

زنان و رهبری در آیینی فقه اسلامی

برخی از جنبه های تمدنی رسالت اسلام

گزارش

اخبار جهان اسلام

عید قربان مبارک

الله متعال می فرماید:

{لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ} [الحج: ۳۷]

(گوشتها و خونهای قربانیها [که مظاهر و صور ظاهری هستند، به هیچ وجه مورد توجه خدا نبوده و] هرگز به خدا نمی رسد [و موجب رضای او نمی گردد] و بلکه پرهیزگاری [و ورع و اخلاص] شما بدو می رسد [و رضا و خوشنودیش را کسب می کند]. این گونه که (می بینید) خداوند حیوانات را مسخر شما کرده است تا خدا را به خاطر این که هدایتتان نموده است (و به سوی انجام اعمال نیکو رهنمودتان کرده است) بزرگ دارید و [سپاسگزار الطاف او باشید. ای پیغمبر!] نیکوکاران را [به پاداش عظیم و لطف عمیم خدا] مژده بده).

معرفت نام

جاهای فروش:

دینی، علمی، فرهنگی، اجتماعی

کابل: چهار راهی انصاری، انتشارات رسالت، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشارات اصلاح افکار.
هرات: انتشارات ابن عربی، فاروقی، محمدی، ندای اسلام، آفاق و دیگر کتابخانه های شهر.
بلخ: شهر مزار، شرق روضه، عثمانی مارکت، منزل سوم، کتابخانه عمومی رسالت. موبایل: ۰۷۹۹۳۷۹۳۲۴
فراه: شهر فراه، قلعه ارباب، چهار راهی مولوی، مرکز علمی فرهنگی توحید ۰۷۹۴۳۵۵۹۷۳
بادغیس: شرق مسجد جامع بزرگ، مارکت برادران امینی، منزل دوم، کتابخانه امام ابوحنیفه (رح). ۰۷۹۷۸۸۴۸۵۸
تخار: بازارچه کتاب، کتاب فروشی مولوی حبیب الرحمن. موبایل ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲
نیمروز: شهرزنج، سرک د افغانستان بانک، جنب ریاست زراعت دفتر جمعیت اصلاح ۰۷۹۵۷۷۴۴۲۵

صاحب امتیاز: جمعیت اصلاح افغانستان

دفتر ساحوی هرات (انجمن اخلاق و معرفت)

مدیر مسئول: عبدالقدیر «صالحی» ۰۷۰۰۴۱۴۸۶۶

سر دبیر: عبدالخالق احسان ۰۷۸۹۰۰۸۱۵۲

هیأت تحریر:

محمد سهراب ناصری، بصیر احمد مبصر

سید مسلم لبیب، عبدالرحمن عزام

دیزان: عبدالظاهر «فیاض»

تیراژ: ۱۳۰۰ جلد با توزیع همزمان در هرات و بلخ

مسئول عمومی توزیع معرفت: محمد قاسم محق ۰۷۹۸۶۰۴۳۲۶

پست الکترونیک: Marefatmonthly@yahoo.com

آدرس وب سایت: www.eslahonline.net

آدرس وب سایت جمعیت اصلاح هرات: www.akhlaqmarefat.com

تلگرام: @akhlaqmarefat

قیمت هر شماره ۱۵ افغانی

چاپ: شرکت چاپ و نشر اسلمی

شمال پارک مسجد جامع بزرگ هرات ۲۲۲۹۶۶۴

* معرفت مطالب چاپ شده را به جز سرمقاله الزاماً بیانگر مواضع خود نمی داند.

* از پیشنهادات، انتقادات و مطالب ارسالی شما استقبال می شود.

* حق ویرایش و پیرایش را برای خود محفوظ می داند.

* معرفت از همه قلم به دستان و فرهنگیان کشور تقاضای همکاری معنوی دارد.

* نوشته های تان را به نشانی دفتر انجمن اخلاق و معرفت - بخش نشرات

و یا از طریق ایمیل ماهنامه برای مان بفرستید.

* آدرس: سرک باغ آزادی، جاده ابن سینا، ابن سینا ۱ - انجمن اخلاق و معرفت

تلفن: ۲۲۳۷۰۱۲ - ۰۴۰

فرصت همدلی

ذی الحجة الحرام، ماه قهرمان یکتا پرستی، ابراهیم خلیل و ماه نماد همیشه جاوید تسلیم مطلق در برابر فرمان الهی، اسماعیل ذبیح و ماه معمار معانی حیات بخش و انسان ساز خطبة الوداع، محمد مصطفی صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین - فرا رسید و صدها هزار مسلمان شیفته و دلدادۀ به منظور تعظیم شعائر الهی و دوباره زیستن با همه این خاطره‌های مبارک و ده‌ها خاطره و درس و اندرز نیکان و پاکان و برگزیدگان، راهی دیار مقدس شدند، تا اجابت مکرر دعای جاودانه‌ی خلیل خداوند از درازنای تاریخ، دگرباره بشریت را مسحور خود گرداند که:

{...فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ...} [ابراهیم/۳۷] (پس چنان کن که دل‌های گروهی از مردمان برای زیارت خانه ات [متوجه آنان گردد].)

این ماه کعبه؛ نماد آرمان مشترک امت اسلامی و محور یگانگی، مساوات و یکرنگی پیروان محمد نیز هست که همه را از حاکم و محکوم و فقیر و غنی و پیر و جوان بر طبق آیین پاک و شریعت جاویدان آخرین برگزیده‌ی خداوند ذوالجلال، به دور خود می‌گرداند تا نه فقط برون‌ها و ظواهر از همه نوع نشانه‌های تفاخر و تمایز مادی پاک گردند، بلکه زبان‌ها نیز به ذکر یکسان و

هماهنگ یکتا پرستی و فرمانبرداری مزین گردند که: « لَبِیکَ اللَّهُمَّ لَبِیکَ، لَبِیکَ لَا شَرِیکَ لَکَ لَبِیکَ » چه خوب است که ازین ماه مبارک و ازین فرصت فرخنده بهره گیریم.

اما درین زمانه‌ی پر آشوب و درین آشفته بازار که هر روز خبر دلخراش و دردآور می‌شنویم، و تعداد زیادی از هم وطنان ما، آیه‌ی یأس و ناامیدی سرمیدهند؛ چقدر نیازمند همدلی و همگرایی هستیم، چقدر زیبا و دلنشین است، استفاده از فرصت همدلی عید مبارک اضحی. فرارسیدن این عید، فرصت خوبیست برای شاد زیستن و نوای همدلی سردادن و به فراموشی سپردن دردها و غصه‌ها.

عید قربان، عید فداکاری، ایثار، سازندگی، از خودگذری، عید وفاداری، عید همدلی، عید یکپارچگی و وحدت، عید انسجام و بالندگی است. عید قربان یادگار ابوالانبیاء، ابراهیم خلیل است، کسی که همسر و فرزند خویش را به دشت خشک و بی آب و گیاه مکه رها کرد، تا روزی بهترین سرزمین‌های جهان گردد و مرکز توحید و یکتا پرستی باشد، او فرزندش اسماعیل را به قربانگاه برد تا رمز فداری و قربانی را به انسانیت بیاموزاند.

بیاییم با تأسی از زندگی مبارک ابرمرد تاریخ، ابراهیم خلیل و فرزند برومندش

اسماعیل ذبیح و همسر فداکارش هاجر؛ به ایثار و فداکاری و سازندگی دست یازیم، و خواهشات نفسانی خویش را ذبح نماییم و با استفاده از بهره‌ی دنیایی خویش، خود را به نعمت‌های بی پایان بهشت برین برسانیم.

بیاییم خودخواهی، خود پرستی و قوم پرستی و نژاد پرستی را از هستی خویش دور سازیم و به جای آن خدمت به خلق و خشنودی خالق را در محراق توجه خویش قرار دهیم و منافع شخصی و قومی و حزبی خویش را فدای منافع علیای دین و میهن خویش سازیم.

بیاییم با استفاده از فرصت همدلی عید قربان، دست به دست هم داده و کینه‌ها و کدورت‌ها را به زباله دان انداخته و مهر و محبت را جایگزین نماییم.

بیاییم با استفاده از فرصت عید، دست نوازش سر یتیمان بکشیم و گل لبخند را بر لبان مستمندان بشگفیم و غم و اندوه را از چهره بینوانان بزداییم.

بیاییم آن چه را برای خود می‌پسندیم برای دیگران نیز بپسندیم و با ایثار، دست یاری به سوی دیگران دراز کنیم تا عزت و سربلندی و آسایش دو گیتی را نصیب گردیم.

به امید این که درین ماه فرخنده و درین عید سازنده به صفا و صمیمیت دست یابیم.

نگاهی به اوضاع قبله‌ی اول ما

نویسنده: پوهنمل ضیاء احمد فاضلی؛ استاد پوهنتون هرات

فلسطین با مساحت ۲۰۷۰۰ کیلومتر مربع - نام کشوری است متعلق به مسلمان‌ها که سه قاره‌ی بزرگ جهان (آسیا، افریقا و اروپا) را با هم وصل می‌گرداند، و در میان کشورهای اسلامی: مصر، عربستان سعودی، اردن، سوریه و لبنان موقعیت دارد، و تقریباً نیمی از سمت غربی آن به دریای مدیترانه متصل است. نژاد مردم آن عرب، و اکثریت قاطع شان مسلمان و از اهل سنت و جماعت می‌باشند. یک قرن می‌شود که صهیونیست‌ها به تدریج آن را در اشغال خویش درآورده و ساکنان آن را وادار به مهاجرت و ترک وطن نمودند، چنانچه پس از تشکیل دولت صهیونیستی و به‌خصوص طی جنگ دوم اعراب و اسرائیل (۱۹۶۷م) عده‌ی بیشتری از ساکنان اصلی فلسطین آواره گشتند و به کشورهای عربی چون اردن، مصر، سوریه و لبنان پناهنده شدند. البته نیمی از ساکنان آن، با وجود ستم وحشیانه‌ی رژیم اشغال‌گر اسرائیل، هرگز خاک شان را رها نکرده و در راه آزاد سازی آن جهاد و مبارزه می‌کنند.

فلسطینیان از همان آغاز که توطئه‌ی اشغال سرزمین شان را درک کردند - هرچند با دست خالی - به قیام برخاستند، اما همواره به دلیل نداشتن امکانات نظامی و حمایه نشدن از جانب کشورهای اسلامی، به دست یهودیانی که جهان غرب - به ویژه امریکا - پیشرفته‌ترین امکانات نظامی را در اختیار شان قرار می‌داد، قتل عام می‌شدند، چنانچه تا کنون نیز وضع به همین منوال به پیش می‌رود؛ دو نمونه‌اش را شما در دو حمله‌ی وحشیانه‌ی اسرائیل بر غزه در این چندسال اخیر مشاهده کردید، که چگونه از هوا، دریا و زمین بر آن، آتش و باروت ریختند، و ده‌ها مسجد و مدرسه، و صدها تأسیسات ملکی و هزاران خانه را ویران نموده هزاران تن را شهید و هزاران دیگری را مجروح ساختند.

به‌راستی، محبان قدس و مسجد الاقصا حین حملات وحشیانه‌ی رژیم نژاد پرست اسرائیل بر جان هم‌کیشان مظلوم و بی دفاع شان در فلسطین که هر از چند گاهی تکرار می‌شود، با یک چشم شان می‌گیرند و چشم دیگر شان از شادی اشک شوق

دارد می‌گیرند از این‌که می‌بینند چگونه کودکان معصوم، زنان پاک‌دامن، و مردان آزاده‌ی بی‌امتن شان با بمب‌های اسرائیل؛ چون گل، پریز می‌شوند، و با سلاح‌های شیمیایی، می‌سوزند اما شادی دارند از این‌که می‌بینند حماسه‌سازان غزه، چون حمزه‌ها، خالد‌ها، طارق‌ها و ایوبی‌ها، یاد حماسه‌های بدر و حنین، و یرموک و حطین را تازه می‌نمایند، دلیرانه جلو دشمن را می‌گیرند، و مردانه استقامت می‌ورزند، و عزتمندانه شهید می‌شوند و قهرمانانه دشمن را از تحقق اهدافش به زانو در می‌آورند، آنهم دشمنی زورگو که قدرت شیطانی زمان از وی حمایت می‌کند؛ می‌بینند که چگونه این دشمن زورگو که فکر می‌کرد در جهان، کسی نیست تا جلوش بایستد، در برابر جمعی به ظاهر دست خالی و ضعیف اما متکی به قدرت الله ذوالجلال کوتاه می‌آید، و حتی قادر به متوقف ساختن حملات موشکی آن‌ها هم نمی‌شود، چه رسد به این‌که آن‌ها را به زعم باطل خود نابود سازد. آری، در میان امت اسلامی هنوز هستند دلیر مردانی که خود را به پای آن نمرودهای زمان؛ آنان‌که

دعوی خدایی در سر دارند نمی‌اندازند، و بلکه ابراهیم وار، بت تکبر و غرور شان را می شکنند، و آن را با ذلت به عقب نشینی وادار می کنند، و این گونه چشمان ماتم زده‌ی امت شان را شادمان می‌سازند. البته اراده‌ی پولادین و استقامت بی نظیر ملت سلحشور فلسطین برای اسرائیل از سلاح های مخرب هم سنگین تر است و بارها در برابر آن، تسلیم شده و شکست را اختیار کرده است؛ یک نمونه اش، نصب دروازه های الکترونیکی و کامره های جاسوسی در هفته های اخیر بر ورودی های مسجدالاقصی بود؛ تا یک قدم دیگر در جهت یهودی سازی قدس بردارد که الله الحمد در برابر قیام عمومی قدسیان سلحشور ما، مجبور به قبول شکست و لغو آن شد؛ امری که چون خاری، برچشم دشمنان خلید و دل های مسلمین را شادمان ساخت.

با تاسف، بعد از بهار عربی که انتظار بهبود وضع آن می رفت، با کودتای ننگین ارتش مصر و جنگ های داخلی در سوریه و عراق، حلقه‌ی محاصره بیشتر از گذشته بر آن مظلومان تنگ شده و بحران های جدیدی متوجه آنان شده است. تا آن جا که در چند سال اخیر تحت فشار شدید دولت کودتایی مصر و بیشتر حکام مستبد عرب و خلیج نیز قرار گرفته اند؛ طوریکه این حکام نامرد برای خوش خدمتی به باداران غربی شان در جهت شکستن مقاومت برحق ملت فلسطین در قالب حماس و جریان های جهادی دیگر، با اسرائیل همدست شده و عرصه را برای ملت آزاده‌ی فلسطین تنگ و تنگ تر می سازند. این اقدامات هرچند وحشیانه بوده و عواقب وخیم انسانی برای مردم فلسطین داشته است اما الله الحمد هرگز اراده‌ی پولادین این ملت شجاع را سست نساخته و انشاءالله نخواهد ساخت.

تاریخچه‌ی مبارزات ملت مسلمان فلسطین:

فلسطینیان مظلوم، یک قرن است که مورد تجاوز یهود قرارگرفته و با آنان دست و پنجه نرم می کنند و هرچند ملت مسلمان فلسطین از همان آغاز که خطر اشغال سرزمین شان را درک کردند، آرام ننشستند، اما قیام بزرگ و سرتاسری شان از سال ۱۹۸۷م آغازشد، آن هم زمانی که جنایات و وحشی‌گری اسرائیل علیه ملت فلسطین در کشتار مردم و قلع قمع و اشغال خانه‌های شان از تحمل خارج شد، و از هر سو تحت فشار قرار گرفتند تا مجبور شوند خانه‌های شان را به اسرائیلی ها واگذار کنند، و از آن سو نیز امید شان از دولت‌های عربی همجوار که کاری برای نجات شان بکنند- به یأس مبدل گردید، پس هیچ چاره‌ای برای حفظ بقای شان غیر از انتفاضه (خیزش عمومی) ندیدند. دراین قیام عمومی، مردم سلاحی به جز سنگ و چوب و فلاخن و نعره های الله اکبر، و پرتاب محموله‌های آتش نداشتند، بر جاده ها ریخته جلوی تانک و بلدیزر اسرائیلی را که برای تخریب خانه‌های شان می‌تاخت می‌ایستادند. نیروهای اسرائیلی برای درهم شکستن صفوف شان بار بار ایشان را به رگبار می‌بستند، و جمعی از فرزندان شان به مرمی اسرائیلی‌ها شهید و مجروح می‌شدند، ولی ایشان از پرتاب سنگ کوتاه نمی‌آمدند، و این گونه مظلومیت خود و سفاکی اسرائیل را به جهانیان به نمایش می‌گذاشتند. بدنبال آن، مردم فلسطین مبارزات شان را انکشاف داده و موفق شدند تا بر ضد اسرائیل به تدریج جبهات جهادی را نیز به راه اندازند، و همزمان، شخصیت‌های چون: شهید احمد یاسین و به میدان آمده و جنبش‌های سیاسی و جبهات جهادی چون حماس و جهاد اسلامی-را به راه انداختند و از مرزها و اردوگاه‌های آوارگان فلسطینی نبرد مسلحانه بر ضد نیروهای اسرائیلی را شروع کردند. هر چند

امکانات نظامی شان بسیار ناچیز، و احیاناً دست ساخته‌ی خود شان بود چنانچه تا هنوز نیز چنین است، و همواره توسط تانک‌ها و هلیکوپترهای توب دار اسرائیلی هدف قرار گرفته و قربانی می‌شدند، اما هرگز از مبارزات شان خسته نشده و همواره خواب را برای اسرائیلی ها تلخ داشتند. و چون اسرائیل به کشتار مردم فلسطین و تخریب خانه‌ها و سرکوب شان زیاده‌روی کرد، و هیچ و سیله‌ی را برای دفاع آنان باقی نگذاشت و کسی از هیچ جایی دنیا به داد شان نرسید درین وقت که شرایط بر نیروهای مبارز تنگ شد، و بقای شان سخت مورد تهدید قرار گرفت، به عملیات استشهادی روی آوردند، و این تاکتیک به جریان مقاومت مردم فلسطین جان تازه ای بخشید و اسرائیل را به لرزه در آورد و او را واداشت تا در برخی از استراتیژی‌های خود در سرکوب مردم فلسطین تجدید نظر کند، و به راستی ملت مظلومی چون مردم بی‌دفاع فلسطین که حق هر گونه دفاعی از ایشان گرفته شده‌است، از نظر شرع و عقل حق این گونه دفاعی از خود را دارند.

هدف ملت مسلمان فلسطین اینست که با قیام خونین شان اسرائیل را وادار کنند تا:

۱. از اشغال بیشتر، و تخریب منازل زیاده‌تر فلسطینی‌ها کوتاه آید.
۲. آنان را این همه تحت فشار و سرکوبی قرار نداده و بیش از این فرزندان شان را به خاک و خون نکشاند.
۳. به آن ها حق بقاء و آرام و آزاد زیستن به خاک شان را بدهد.
۴. به محاصره های اقتصادی و نظامیش پایان دهد.
۵. آنان را در رفت و آمد به خاک شان آزاد گذارد، و مرزها را بر روی شان باز کند.
۶. جریان توسعه‌ی شهرک سازی برای یهودیان در خاک شان را متوقف سازد.

۷. مناطقی را که به اشغال خویش افزوده رها کند.

۸. نشر رذیلت و فساد در سرزمین شان را متوقف کند.

۹. و بلکه از تمام سرزمین فلسطینیان در حالی که هیچ دلیلی جز منطق زور برای بقاء خویش در آن ندارد - خارج شود.

انتظار ملت فلسطین از دولت های عربی و اسلامی اینست تا:

۱. بر سر غیرت آیند، و مردم فلسطین را در آزادی سرزمین شان حمایت همه جانبه نمایند.

۲. روابط شان با اسرائیل را قطع نموده و وی را تحت فشار قرار دهند.

۳. قدرت های غربی را وادار به دست کشیدن از حمایه ی تسلیحاتی و سیاسی اسرائیل نمایند.

۴. برای آزادی قدس و مردمش برنامه ریزی نموده و سعی لازم را در این مسیر به خرج دهند.

انتظار شان از ملت های اسلامی اینست تا:

۱. در جهاد مردم فلسطین علیه اسرائیل با جان و مال شان سهم بگیرند.

۲. دولت های شان را به قطع روابط با اسرائیل وادار کنند.

۳. روابط تجاری و خرید و فروش شان با شرکت های اسرائیلی را قطع کرده و فتوای تحریم علمای جهان اسلام در این باره را نادیده نگیرند.

۴. مشکل قدس و فلسطین را به دلیل آن که سرزمین انبیاء و قبله ی اول امت اسلامی است - مشکل خود شمرده و به آن بی اعتناء نباشند.

۵. ندای مظلومیت فلسطینیان را همواره به گوش جهانیان برسانند.

۶. با برگزاری محافل و راه اندازی تظاهرات مسالمت آمیز در هر زمانی که لازم باشد،

حمایت شان از ملت مسلمان فلسطین را تجدید بخشند.

۷. با ایجاد صندوق های کمکی و تشکیل نهادهای حمایتی از مردم و مبارزین فلسطینی، همواره آنان را همراهی کنند.

۸. برای آزادی قبله ی اول خود و پیروزی مبارزین فلسطین در عقب نمازهای پنجگانه و در دل شب ها دعاء نمایند.

(انتظار ملت مسلمان فلسطین از سازمان های حقوقی جهان؛ مانند: سازمان ملل، کمیسیون حقوق بشر و.. اینست تا:)

۱. اسرائیل را محکوم و وادار به عقب نشینی نمایند.

۲. به غاصب بودن اسرائیل اعتراف نموده وی را به رسمیت نشناسند.

۳. در برابر ملت بی دفاع فلسطین انصاف را رعایت کرده و از اسرائیل جانب داری نکنند.

بدون تردید، دولت ها و ملت های اسلامی در برابر سرزمین انبیاء و قبله ی اول خود که در زیر لگدهای پلید اسرائیلی ها اهانت می شود مسئولیت بسیار سنگینی دارند که می باید آن را در نظر داشته و بهای لازم آن را بپردازند.

آیا مبارزات خونین مردم فلسطین تا کنون فوایدی هم داشته است؟

هرچند قیام و مبارزات چندین دهه ملت بی دفاع فلسطین از جانب دولت های عربی و اسلامی حمایه نشد، و فلسطینی ها خود به تنهایی و با دستان خالی حریف دشمنی مانند اسرائیل هستند؛ دشمنی که همواره از جانب قدرت های بزرگ دنیا

من جمله آمریکا - حمایه ی اقتصادی، تسلیحاتی و سیاسی می شود، و وی را تا سرحد بر خورداری از سلاح اتمی به پیش برده اند اما با آن هم مبارزات شان فواید محسوس و فراوانی داشته است، من جمله: این مبارزات به کمک الهی توانسته است تا:

۱. از قلع و قمع و از تصفیه ی کامل سرزمین مبارک فلسطین از وجود فلسطینی ها که برای اسرائیل امری حتمی تلقی می شد،

جلوگیری کند. چنانچه اشغال اراضی فلسطین از سال ۱۹۱۷م - که هنوز به ۱۰٪ نرسیده بود تا سال ۱۹۹۴م به ۸۶٪ افزایش یافت، اما در نتیجه ی مقاومت مردم فلسطین از آن سال جلوی پیشروی اسرائیل تا کنون گرفته شده و وی جرأت پیشروی و اشغال بیشتر نداشته است.

۲. اسرائیل را مجبور ساخت تا موجودیت فلسطینی ها را در خاک فلسطین قبول کند، و حتی به تقسیم فلسطین - هرچند در حد شعار میان خود و ایشان حاضر شود، این در حالی است که قبلاً تصفیه ی کامل آن را از وجود فلسطینی ها نزد خود امری حتمی داشت.

۳. اسرائیل را در تحقق رؤیای بزرگش که عبارت از اسرائیل بزرگ است ناکام ساخت. توضیح این که اسرائیلی ها در آغاز، هرگز به اشغال تنها فلسطین راضی نبودند، بلکه سرزمین موعودی که آن را از خود داشته و همواره آن را زمزمه می کردند از رود نیل تا فرات و از درخت أرز (کاج) تا درخت خرما شامل می شد، معنای این سخن اینست که آنان خواستار اشغال قسمت های زیادی از خاک لبنان، مصر، سوریه، عراق، کویت، یمن و عربستان سعودی؛ حتی تا مدینه ی منوره و ضمیمه کردن آن به اسرائیل بودند، و این چیزی است که قطعاً آن را در پلان خویش داشتند و بلکه دارند. و در حقیقت مردم فداکار فلسطین نه تنها که از قبله ی اول مسلمانان دفاع کرده و می کنند، بلکه سینه را در برابر اسرائیل در دفاع از بسیاری از کشور های اسلامی و از مدینه ی منوره و حتی از مکه مکرمه و در برابر آن غول وحشی، چون سدی ایستاده اند.

۴. و نیز سبب گردید تا اسرائیل جرأت نکند جلو نماز مسلمان ها را از مسجد الاقصی (قبله ی اول مسلمانان) بگیرد و آن را - که در اشغال خود دارد - منهدم و نابود کند، کاری که اسرائیل آن را در متن پلان هایش داشت،

ادامه به صفحه (۱۱)

عید آمده تاسن وتو (ما) شویم

ایام سال، از دیدگاه دینی روزهای تلاش و جهاد و مبارزه علیه فساد و نفس و افلیس است، و ایام عید جشن پیروزی این مجاهدت ها. و در طول سال شیطان ها با همکاری انسانهای ناپاک، بر خاک و تربت پاک ما، تخم ناپاک «او»، «من»، «تو» و... می پاشند و با آب کثیف و پلید تعصبات آبیاری اش میکنند، و با گند عنعنات ناپسند تقویه اش مینمایند و با سیم خار دار (لسان و نژاد) اطرافش را دیوار می سازند و باغبانی اش را به دشمنان دیرینه و پرکینه میدهند تا اینکه میوهی ظاهرپسند و بنیان برکن به دست آورند بنام «من» و «تو». و در آشفته بازار بیدانسی و در دکان بیخردی و خود پسندی عرضه نمایند تا که انسانهای هرزه با نقد ایمان و جان بخزند و بخورند، مسموم شوند و مجنون؛ باهم در آویزند و آبرو بریزند، و در نتیجه از بهای این میوهی ابوجهلی، فرزندان جهالت و بطالت زمام امور را بدست گیرند و بر اریکهی قدرت نشینند و بر این در آویختگان آبرو ریخته و برهنگان گرسنه حکومت نمایند و لقمهی نانی توأم با صد فرمان برای شان بدهند.

در حالیکه در دیانت ما جایی برای «من» و «تو» و القاب دورکنندهی دیگر وجود ندارد. آنکه برای قومیت و زبان و دیگر تعصبات غیر مجاز، بکوشد و دانسته سیر بخوابد و همسایه و برادرش گرسنه، مومن نیست.

بلی! هویت ما بعد از نعمت اسلام اینست: انسان، مسلمان، خواهر، برادر، و دیگر هیچ.

بنا بر این مسئولیت ماست تا با این شیطنت ها و شیطاین، مبارزه نموده و با عمل به وظایف ایمانی و با ایجاد زمینهی اخوت اسلامی والفت انسانی، و همکاری و همیاری و مساعدت و معاونت بر افراد ضعیف و فقیر، بر این توطئه ها فایق آییم و بر این دشمنان مختلف پیروز شویم. و آنچنانکه معمول است از روزهای تاریخی تجلیل میشود،

بایک اجتماع گستردهی سالانه جشن پیروزی بگیریم و با صف های طولانی مرکب از اقشار مختلف، و با برادری ایمانی دوشادوش همدیگر به اقامهی بزرگترین شعار عبادی سیاسی نماز عید، به پیروی از یک امام که رمز وحدت است و رهبریت، به پردازیم.

تا باشد نشان دهیم که همهی «من» ها به «ما» آمدیم و همهی قطرات به دریا آمدئیم «ما» شده ایم نسب انسان گرفته ایم و منصب ایمان بدست آورده ایم؛ یعنی که بندهی واقعی خدای رحمان شده ایم و جدای از این و آن. و برای اینکه عملاً نشان دهیم که «ما» شده ایم و به فطرت برگشته ایم همهی من ها را به قربانگاه برده و به رمز آن گوسفندی ذبح کنیم. آری! گوسفندی، به جای قربانی انسانی. تا اعلامی باشد براینکه ما فقط «من» و «تو» ها را «تعصب» ها را ذبح میکنیم نه انسان ها را.

در پهنای تاریخ ملت ما و فرهنگ عید اسلامی ما رمزیست عجیب، و آن فرمان خداوند جلیل به ابراهیم خلیل، در ذبح اسماعیل جمیل جگرگوشه اش. آنگاه که میگوید: ای ابراهیم! اسماعیل را قربانی کن، به دو دست خویش کارد بر حلقش بند تا کارد از حلقوم خلق برداری، خلقی که همواره در پای قصرهای قدرت، بر سر گنجینه های غارت و در آستانهی معبد های ضرار و ذلت ذبح میشوند، تیغ را بر حلقوم اسماعیل بنه تا توان آن را بیابی که تیغ را از دست جلادان تاریخ بگیری.

ابراهیم! باید آزاد شوی، آزاد مطلق از هر بند و فاصلهای و با خدا به پیوندی. اما خدای ابراهیم خود فدیهای اسماعیل ها را می پردازد، چی فاصلهی میتواند بین ابراهیم خلیل و رب الجلیل باشد؟ هیچ، چون او تسلیم حق است و بندهی خدا و چیزی ندارد تا نگاهی به او معطوف شود جز اسماعیل

ذبیح الله. و خداوند میگوید همین را هم از میان بردار و این بدین معنی نیست که خداوند می خواهد به ذبح انسانی امر کند بلکه میخواهد با این امر عجیب، امر به قربانی «فاصله» ها، «حرص» ها، «خود خواهی» ها، و «من» و «تو» ها نماید.

و این رمز همان قربانی اسماعیل که به ذبح گوسفند انجامید، می باشد. تا باشد که ما بدانیم، اسماعیل های ما را، برادر های ما را، خواهر های ما را، نه! بلکه فاصله های بین «من» و «تو» را به قربانگاه برده و عملاً به رمز آن، گوسفندی قربانی نمائیم.

و به علامت تقسیم محبت و ایجاد الفت و مسرت و بر چیدن بساط فقر و مذلت، قسمتی از گوشت آنرا به دوستان فقیر مان هدیه نمائیم تا باشد که با این مساعدت به حقیقت اخوت استوار باشیم.

وبالباس پاک، تن پاک یعنی که با دل پاک، یکدیگر را به آغوش بگیریم، و از همسایگان خبری و از مریضان عیادتی و از رنجیدگان معذرتی و به فقرا و یتیمان مساعدتی داشته باشیم.

اینست معنی و مفهوم و فلسفهی قربانی و عید اسلامی.

و باز هم اگر:

زیر خاکستر «من» ها و «تو» ها آتش ماند و شعلهی بر افروخت، باز هم معنی و نوید عید، عودت و بازگشت است که باز می آید تا تویی گسسته از ما را به جمع به پیوند؛ یعنی که در فرهنگ اسلامیت و فطرت انسانیت و نهاد آدمیت، جدائی وجود ندارد.

و خلاصه اینست ندای عید: که های مردم! بندگان خدا، به خانهی خدا آیید، فاصله ها را بردارید، بعد از دعا و توبه و تجدید میثاق یکدیگر رابه آغوش گیرید.

و کونوا عبادالله اخوانا

عفو و بخشش داروی سلامتی

نویسنده: احمد خیبر موحد

توکل به الله، راضی بودن به قضا و قدر، تلاوت قرآن کریم، صله رحم داشتن، ذکر و غیره بهترین راه تقرب به الله منان است که اساس وقایه و تداوی امراض عصبی و روانی میباشد و علم روانشناسی بیان میدارد که هر قدر میزان ارتباط و اطمینان به الله متعال بیشتر باشد، در نتیجه وسواس کمتر و میزان اعتماد به نفس بیشتر خواهد بود و عکس آن نیز ممکن است.

تجربه أطبا نیز نشان میدهد که بدون تلقین و بر طرف کردن عوامل ایجاد کننده و تشدید کنندهی امراض عصبی هیچ دارویی به تنهایی باعث شفایابی بیماران عصبی نمی شود. توصیه های قرآنی و ارشادات نبوی در جلوگیری از مبتلا شدن به امراض روحی روانی روشی بس سازنده و خلاق را در پیش گرفته است؛ بناء از میان تمام توصیه های الهی و خصلت ها و صفات نبوی، به شکل گلی از بوستان اخلاق نیکو به موضوع "عفو و بخشش" که الله متعال آن را از جمله صفات مؤمنین یاد کرده می پردازیم. عفو و بخشش از یکطرف انسان را از نظر معنوی از دیگران متمایز ساخته و شخص را بنابر مصداق حدیث شریف؛

میبرند، غافل از اینکه این دواها موقتا مؤثر بوده و عوارض جانبی را در پی دارد.

حال می پردازیم به اینکه چقدر می توانیم از ناهنجاری های روانی که باعث بیماری های بدنی می شود، جلوگیری کنیم؟ آیا بدون دارو می توانیم از سلامت روحی و روانی برخوردار باشیم؟ آیا در دین مبین اسلام توصیه هایی در این باب وجود دارد؟ بلی! اگر به نسخه های شفا بخش قرآن و احادیث گهربار طبیب بشریت محمد بن عبدالله رجوع کنیم در می یابیم که اساس جلوگیری از بیماری های روانی و تداوی شان را ارشاد فرمودند، چنانچه الله متعال می فرماید: {يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ} (ای مردمان! از سوی پروردگارتان برای شما اندرزی [جهت رهنمود زندگی] و درمانی برای چیزهائی که در سینه ها است [همچون کفر و نفاق و کینه و ستم و دشمنی با حق و حقیقت] آمده است [که قرآن نام دارد] و هدایت و رحمت برای مؤمنان است.) [یونس: ۵۷]

موضوعاتی همچون اعتقاد به الله، بخشش، عفو، صدقه دادن، دعا و نیایش،

مطالعهی روان انسان ها و تجزیه و تحلیل آن امروزه از اهمیت والایی برای درمان مریضان برخوردار است. به این اساس در جهان امروز روانپزشکی جایگاه خاص و بزرگی را به خود اختصاص داده است. در تقسیم بندی بیماران، به بیماران بدنی و بیماران روانی در می یابیم که گروه دوم تعداد بیماران زیادی را در سراسر جهان شامل می شود و این دلیل باعث شده که بسیاری از داکتران، تخصص خود را در بیماری های روانی و عصبی اخذ نمایند و شرکت های دارویی هرساله دواهای جدید و ترکیبات مختلف را برای تداوی این طبقه مریضان وارد بازار تجارت میکنند و این داروها از جمله پر فروش ترین داروهایی است که بر اساس آمار های جهانی در کشور های اروپا و امریکا و جوامع صنعتی در ردیف دواهای پرمصرف قرار گرفته است. یعنی مریضان بعد از اینکه به اضطراب، ترس، ناامیدی، وسواس ناشی از نا آرامی های درونی مصاب میشوند، به دواهای آرام بخش، مسکن، خواب آور، داروهای ایجاد کنندهی خوشی مؤقتی و غیره پناه

قوی، نیرومند و پهلوان واقعی جلوه میدهد و از جانب دیگر از نظر جسمی، شخص صحتمند و سالم بوده که سپری در مقابل مصاب شدن به امراض روحی و روانی می باشد که نشاط و آرامش درونی و در کل رضایت از زندگی را در پی دارد.

مطابق تحقیقات دانشمندان امریکایی، کسانی که قدرت عفو را دارند از نظر جسمی و روحی صحتمند تر هستند. داکتر فریدریک لوسکین که دوکتورای خود را در صحت روانشناسی در پوهنتون استانفورد گرفته، بالای دو صد و پنجاه و سه نفر در سانفرانسیسکو مطالعه نمود، وی این اشخاص را برای شش جلسه، یک و نیم ساعت خواست؛ و عفو و بخشش را در تعامل با دیگران برای شان توصیه کرد. این اشخاص تکالیف کمتری را بعد از عفو نمودن کسانی که به ایشان ضرر رسانده بودند، متحمل گردیدند. آنها نه تنها از نظر عاطفی بلکه از نظر جسمی نیز بهتر بودند؛ مثلاً علایم فشارهای روحی مثل درد های کمر، بی خوابی، سردردی و درد معده نزد شان بسیار کمتر از سابق شده بود.

در کتاب عفو برای بهبود فریدریک لوسکن عفو را منحصراً بهترین نسخه برای صحت و شادمانی توصیف می کند. در این کتاب شرح میدهد که عفو چگونه تأثیرات مثبت بالای امید، صبر و اعتماد به نفس دارد و در ادامه می نویسد که قهر، تأثیرات مشهودی بالای جسم شخص دارد. قهر دوا مدار بالای ناظم حرارت یا thermostat داخلی اثر سوء میکند.

وقتی کسی با یک درجه خفیف خفگی یا قهر دوا مدار عادت کند فرق بین درست و نادرست را نمی تواند تشخیص دهد؛ چون در این حالت سطح ادرنالین وی همیشه بلند تر بوده و وی به آن عادت می نماید. ادرینالین اضافی وجود را سوختانده و تفکر منطقی را مشکل می سازد که این خود باعث خرابی بیشتر وضعیت میشود. بر علاوه داکتر لوسکن میگوید: بلند رفتن

بعضی انزایم ها در وقت قهر، کلسترول و فشار خون را بلند میبرد.

در یک مطالعه دیگر روی یک هزار و پنجصد نفر معلوم شد که انحطاط روانی و امراض روحی در اشخاص متدین کمتر است، این تحقیقات که توسط داکتر هربرت هنس به عمل آمده یاد آور می شود که "عفو جزء فزیولوژی بدن است" یعنی بدن انسان طوری طرح ریزی شده که عفو و بخشش باید جزو کارهای وظیفوی عادی آن باشد.

بدون شک آن ذاتی که انسان را به صورت مغلق سیستم بندی کرده برای جلوگیری از تخریب آن در کتابچه رهنمای آن که همانا قرآن عظیم است توصیه های را ذکر کرده که به اساس آن باید رفتار نماید و فزیولوژی بدن را برهم نزنند. پس این کلام الهی را به خاطر داشته باشیم که میفرماید: {خُذِ الْعَفْوَ} (گذشت داشته باش) [اعراف: ۱۱۹]

قهر برای قلب بسیار مضر است، این نظریه در یک مقاله در جریده ی هاروارد ذکر شده و ایچیرو کواچی این موضوع را عملاً نشان داد، مطالعات وی حاکی از این است که مردهای پیر بدخو نظر به همسالان خوش اخلاق شان سه مرتبه زیاده تر مصاب امراض قلبی می شوند. خشم و عصبانیت باعث میشود که تعداد ضربان قلب بالا رود و کمیت های دفع خونی به وسیله ی قلب و فرستادن آن به رگها، دو برابر شود. همچنان امروزه ثابت شده است کسانی که همیشه عصبانی هستند به بیماری فشار خون نیز گرفتارند؛ زیرا قلب این گونه افراد، بار بیشتری را برای دفع و ارسال خون، آن هم تحت فشار متحمل میشود.

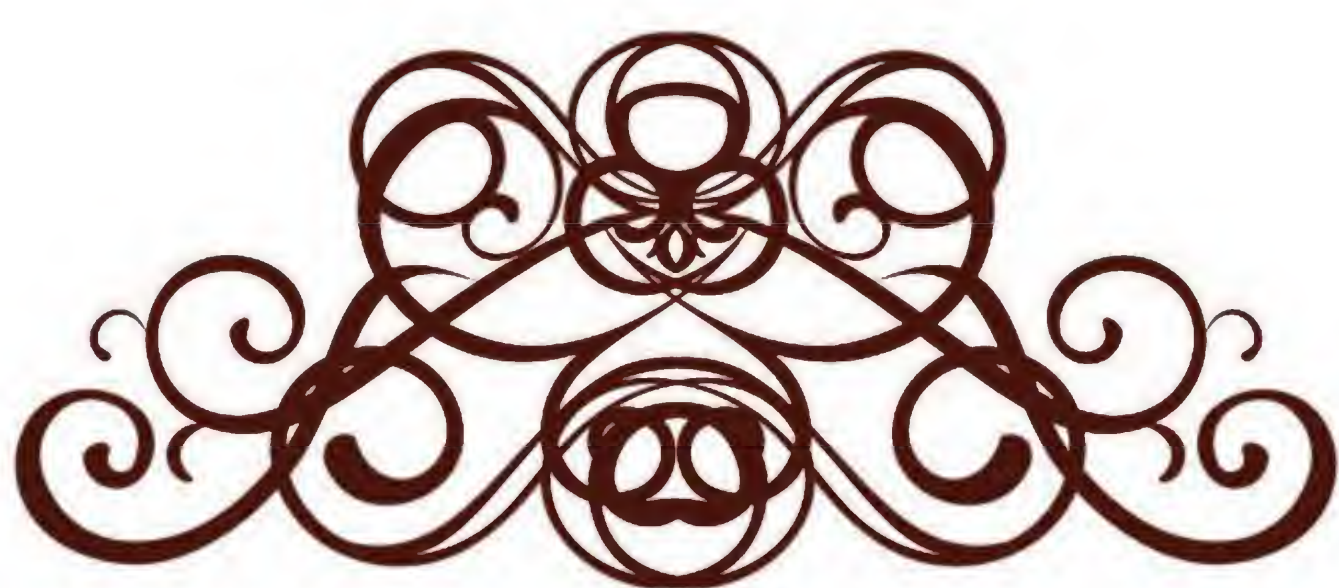
کواچی میگوید: این سه چند شدن خطر امراض قلبی مستقیماً ارتباط به قهر زیاد، حس انتقام جویی و خواهش جزا دادن و جنگ کردن دارد.

همچنین موی رگ ها بر اثر پذیرش کمیت زیاد خون در هر دفعه، عملکرد صحیح

خود را از دست خواهد داد. در کتاب الموسوعه الذهبیه فی اعجاز القرآن و السنه النبویه صفحه ۹۳۴ آمده: «خشم به اثر پیامد های منفی که با خود دارد در دراز مدت از عمر انسان می کاهد».

محققان معتقد اند که آزاد شدن هورمون هایی از سبب فشارهای روحی مصرف آکسیجن عضلات قلب را بلند برده چسپندگی (سطح) خون را که باعث لخته شدن خون در رگها میشود زیاد ساخته و بالاخره باعث حملات قلبی میشود. بر علاوه سرطان، نبضان فشار خون را بلند برده و خطر حملات قلبی را زیاد تر می سازد. همچنان قهر و بی رحمی تولید پروتین های مربوط التهاب را در خون بلند می برد. این پروتین ها جدار رگها را سخت ساخته، وقوع امراض قلبی و عایی را بیشتر می سازد.

تمام تحقیقات نشان میدهد که قهر صحت انسان را خراب می کند. در حالیکه عفو حتی اگر برای بعضی مشکل هم باشد، لذت بخش و نشانه اخلاق عالی بوده، آثار مضر قهر را از بین برده و شخص را برای داشتن صحت نگه می دارد. در حالیکه هدف اساسی عفو باید رضایت الله متعال باشد و مفاد این حقیقت اخلاقی که از نظر علمی ثابت شده است، یک عطیه برای مسلمین بوده و یکی از هزاران مثالی است که دلالت بر حکمت نهفته در قرآن می کند. و شگفتا که انسان مسلمان با اطاعت از دساتیر کلام الهی و عمل به سیرت نبوی، این همه مزایای جسمی و روحی در پهلوی اجر اخروی را نصیب می شود.

نگرانی‌های معمول والدین نسبت به نوزادشان

دکتر غلام نبی قریشی متخصص اطفال و نوزادان

دوره‌ی نوزادی که یک ماه اول زندگی انسان را دربر می‌گیرد یک دوره‌ی بسیار خاص و مهم است، در این دوره رشد ارگانها سریع بوده و به سرعت به طرف تکامل و پختگی خود به پیش می‌روند.

در این دوره بعضی حالات طبیعی وجود دارد که در دوره‌های دیگر زندگی دیده نمی‌شوند.

اکثر والدینی که نزد من مراجعه می‌نمایند، نگرانی‌هایی در مورد نوزادان شان دارند؛ اینکه آیا طفل نوزادم را شستشو بدهم، چرا بعد از شیر خوردن استفراغ می‌کند و غیره که سعی شده است در این مقال تا حدودی به این سوال‌ها پاسخ داده شود تا نگرانی‌های والدین برطرف شود.

کاهش وزن نوزاد در طی هفته اول زندگی:

نوزاد سالم در هفته‌ی اول زندگی در حدود ۸-۱۰٪ از وزنش را از دست می‌دهد که در مدت ۱۰ روز دوباره به وزن اولیه‌اش بر میگردد و سپس در هر روز ۲۰-۴۰ گرام وزن می‌گیرد.

حمام نمودن نوزاد:

در جریان هفته‌ی اول زندگی تا زمانی که ناف نوزاد خشک شده و جدا شود، نباید طفل را به

صورت کامل با آب شستشو داد، بلکه می‌توان بعد از ۲۴ ساعت اول تولد با یک پارچه نخی نرم و مرطوب و یا یک اسفنج مرطوب، نوزاد را بسیار به آهستگی و لطافت

تمیز کرد و بعد از هفته‌ی اول هنگامی که ناف نوزاد خشک شده و جدا شود میتوان هفته‌ای یک یا دو بار او را شستشو داد. حمام باید به صورت مناسب گرم باشد و درجه حرارت ۲۶-۲۸ درجه سانتی‌گراد مناسب است.

آب نیز باید ولرم (شیرگرم) باشد نباید آب زیاد داغ یا سرد باشد و زمان حمام نمودن نوزاد باید کوتاه بوده و زود خشک شود زیرا در اثناء استحمام و بعد از آن خیلی زود سرما می‌خورد.

چون سر نوزاد در مقایسه با بزرگسالان یک سطح زیادی را نسبت به بدنش تشکیل میدهد، لذا باید اول، بدن نوزاد شسته شده و سپس سرش شسته شود و در هنگام خشک کردن برعکس باید اول سرش خشک شود و در آخر بدنش خشک شود.

استفاده از مواد آرایشی و تزئینی:

نوزادان جلد بسیار حساسی دارند و استفاده از مواد کازماتیک یا همان آرایشی باید محدود شود. از سرمه نباید برای نوزادان استفاده شود.

از صابون‌هایی استفاده شود که حد اقل مواد القلی و مواد معطر را داشته و از صابون‌های طبی که به منظور تداوی جلدی است نباید استفاده شود.

پودرهای بچه را نباید بصورت پاشاندن استفاده کرد زیرا گردی که از آن برمیخیزد برای شش‌های نوزاد مضر است، میتوان آن را به کف دست ریخت و سپس به آرامی در قسمت مورد نظر مالید.

از روغن خردل نسبت به اثرات مضر آن نباید استفاده شود اما از انواع روغن‌های دیگر برای چرب نمودن جلد نوزاد میتوان استفاده کرد، که بهترین آن‌ها روغن زیتون و روغن نارگیل طبیعی است.

نقاط سرخ رنگ برجسته در بدن نوزاد:

ضایعات جلدی که بشکل یک نقطه برجسته‌ی سرخ رنگ، در روز دوم تا سوم زندگی نوزاد بوجود می‌آیند؛ بیشتر در صورت، سینه و شکم بصورت پراکنده وجود دارند بنام Erythema toxicum یاد می‌شوند، این ضایعات به صورت خودبخودی از بین رفته و نیاز

به تداوی خاصی ندارند، اما اگر ضایعات جلدی بشکل چرکی دیده شد باید با متخصص اطفال مشوره شود.

التهابات جلدی:

التهابات جلدی که در اثر تماس ادرار و مواد غایطه با جلد نوزاد بوجود می آید به شکل نواحی سرخ رنگ همراه با شاریدگی جلد است.

استفاده از پارچه های نخی در هنگام قنداق نمودن و تعویض زود به زود این پارچه ها و پمپرز نوزاد، این مشکل را تا حد زیادی کاهش میدهد، همچنین استفاده از کرم های نرم کننده نیز مفید است.

از پمادهای ترکیبی که حاوی استروئید هستند به علت جذب سیستمیک آن ها از طریق جلد بسیار نازک نوزاد و عوارض دیگر آن نباید استفاده کرد.

برگشت شیر:

اکثر نوزادان بعد از شیر خوردن مقدار کمی از شیر خورده شده را بر می گردانند. این یک حالت طبیعی برای نوزاد است و جای هیچ نگرانی نیست و به مرور زمان که نوزاد وزن بگیرد و رشد کند این حالت کم می شود.

گریه در هنگام دفع ادرار:

هنگامی که مثانه پر از ادرار شود این حالت برای نوزاد ناراحت کننده است و قبل از دفع ادرار شروع به گریه می کند اما در زمان ادرار کردن این حالت ناراحتی رفع شده و نوزاد آرام می شود، اما اگر این گریه در حین ادرار کردن شروع شود و تا آخر تا زمانی که مثانه تخلیه شود ادامه پیدا کند میتواند نشان دهنده ی عفونت مجاری ادرار باشد و باید با متخصص کودکان مشوره شود.

بزرگ شدن پستان در نوزادان:

در بعضی از نوزادان پسر و یا دختر، پستان ها کمی بزرگ تر از حالت عادی دیده میشود که این حالت در اثر هورمون های مادر که از پلاسنتا عبور می کند بوجود می آید. این حالت هیچ تداوی خاصی نیاز ندارد و در مدت چند روز بر طرف می شود. پستان های نوزاد نباید فشار داده شود و یا توسط سوزن تخلیه شود هر نوع دست کاری باعث به وجود آمدن عفونت می شود.

دفع مکرر مواد غایطه و رنگ آن:

در چند روز نخست زندگی رنگ مواد غایطه نوزاد از سیاه و سبز به رنگ زرد تبدیل می شود و قوام آن شل است که نباید با اسهال اشتباه گرفته شود. در این مدت هر وقت که نوزاد شیر بخورد بعد از هر دوره تغذیه مقداری از مواد غایطه را نیز دفع می کند که این یک حالت عادی برای آن ها است.

ادامه صفحه ۶

و با آن می خواست هرگونه نشانه های اسلامی بودن قدس را محو نموده و با تعمیر هیکل سلیمانی (یکی از شعایر یهود) بر ویرانه های مسجدالاقصی، شهر قدس را که از ۱۴۰۰ سال بدین سو اسلامی بود، شهری یهودی بسازد، اگر این مبارزات نبود خیلی پیش این پلان شوم پیاده می شد.

۵. این مبارزات، یهود را به عنوان قومی نژاد پرست، تلمود را به عنوان کتابی انسان ستیز، اسرائیل را به عنوان دولتی سفاک و منفور، صهیونیسم را به عنوان تهدیدی برای بشریت، و امریکا را قدرتی اسلام ستیز برای جهانیان به ویژه برای امت اسلامی ثابت ساخت، و نفرت جهانی را علیه اسرائیل و آمریکا برانگیخت.

۶. ماهیت حقیقی سازمان ملل، شورای امنیت، و کمیسیون نام نهاد حقوق بشر را برای مسلمانان جهان آشکار ساخت و ثابت نمود که ایشان برای ملت های اسلامی هیچ کرامتی، و برای سرزمین های اسلامی کمترین بهایی، و برای مقدسات مسلمانان

کوچکترین احترامی به رسمیت نمی شناسند، ورنه این همه اسرائیل را حمایت نمی کردند، و با بی اعتنایی و بلکه باشادمانی نظاره گر آن همه صحنه های کشتار مومنان بی گناه، هتک مقدسات مسلمانان و غصب سرزمین های اسلامی نمی بودند. و روشن شد که آن ها خون هزاران مسلمان را به سر انگشت یک فردی از خود برابر نمی کنند. چنانچه اگر پشت ناخن یک مسیحی یا یهودی در گوشه ی از جهان خراشه بردارد، همگی یک صدا به دفاع از آن بر می خیزند، اما اگر جان هزاران مسلمان بی گناه گرفته شود، فقط با احتیاط آن را محکوم می کنند، آن هم به خاطر ترس از احساسات ملت ها.

۷. پروژه ی غربی سازی را که در میان کشور های اسلامی به شدت فعالیت می کرد، و در پشت واژه های چون: دموکراسی، جامعه ی مدنی، حقوق زن، تمدن و ترقی، خزیده و ملت های مسلمان را فریب، و نسل جوان را شستشوی مغزی می داد، مفتضح ساخت، و

تلاش های چندین ساله اش را بر باد داد، چنانچه ملت های اسلامی فهمیدند که این واژه ها کلمات بی مسماهی اند که فقط برای فریب ملت های مسلمان نشخوار می شود. و دانستند که این ها شعار های بیش نیست تا راه را برای استعمار گران باز کند.

۸. بیداری اسلامی، شهامت دینی، پیوند برادری و روحیه ی کفرستیزی را در میان مسلمانان جهان زنده ساخت. بی تردید چنین امت غافل و خوابیده ی را چنان تکانی شدید می باید که از خواب گران بیدارش سازد. برآستی این تأثیر روی امت اسلامی در مسئله فلسطین - به ویژه در تهاجم وحشیانه ی اخیر اسرائیل در غزه - را کسی انکار کرده نمی تواند.

این ها برخی از دستاورد های قیام خونین ملت مسلمان فلسطین در برابر اسرائیل بود. به امید آزادی کامل قدس و قبله ی اول ما از چنگال دژخیمان یهود.

فانوس ادب

(جانانه مُردن)

چه خوش اندر جهان مستانه مردن
که فارغ از غم زولانه مردن
پی دنیا مرو گر هوشمندی
وگر رفتی بود دیوانه مردن
مشو، اندر هوای مکنت و جاه
خوش است بر گوشه ای ویرانه مردن
نه همچون میگساران خماری
کنار ساغرو پیمانه مردن
مشو، چون مُرغکان با نغمه خوانی
به فکر قصّه و افسانه مردن
بیا جان را فدای میهننت کن
ولی خاموش چون پروانه مردن
لوای احمدی می کن تو بر دوش
چه خوش باشد که آن بر شانه مردن
ندارد افتخار این مرگ طبعی
به مثل شمع در کاشانه مردن
برو خاکت ز دشمن پاک می کن
به هجرت تا بکی بی خانه مردن
مرا هجر وطن افسرده کرده
که چون موری به فکر لانه مردن
به مثل عاشقان هست، آرزویم
به پیش دلبر جانانه مردن
مشو غربی منش دور از دیارت
کنار دیر و یا بتخانه مردن
ندارد خالصی هر گز تمّنا
به گنج کشور بیگانه مردن
شهید قاضی سید احمد (خالصی)

علامه املی

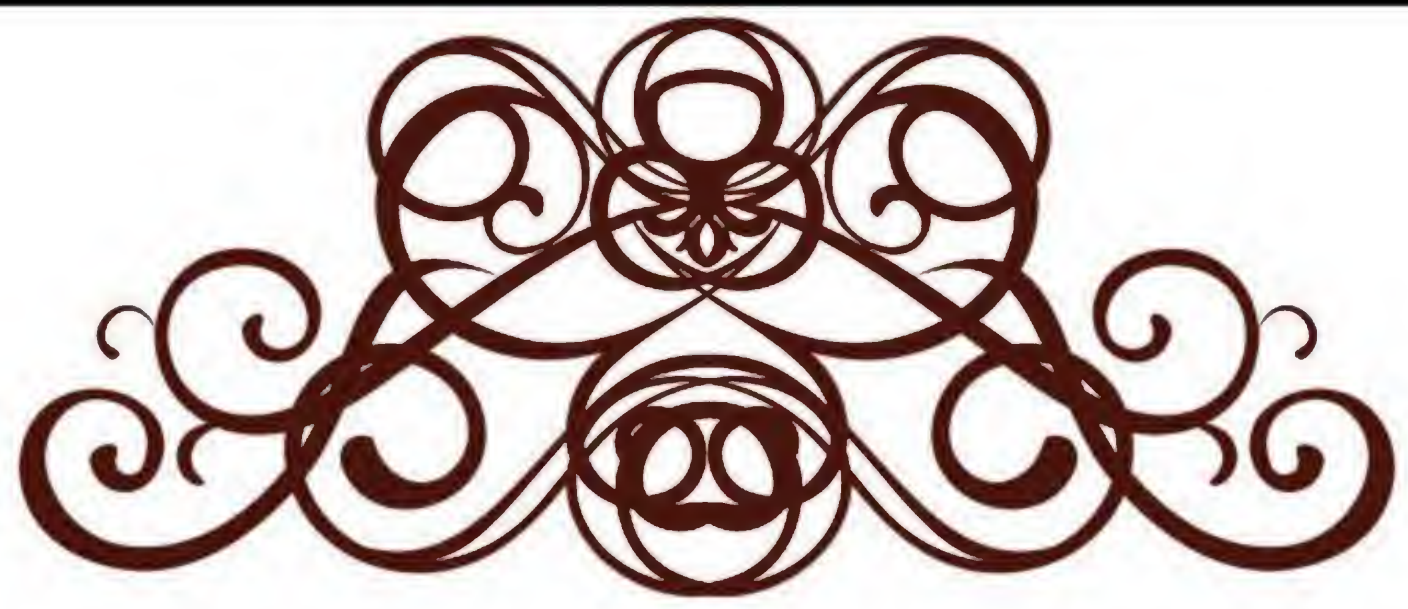
ز دلم آمده در پیچ و تاب
انقلب ینقلب انقلاب
همچو گیاه لب آب روان
اضطرب یضطرب اضطراب
آتش عشق است که در اصل و فرع
التهب یلتهب التهاب
نور خدایست که در شرق و غرب
انشعب ینشعب انشعاب
آب حیاتست که در جزء و کل
انسحب ینسحب انسحاب
شک که دل موهبت عشق را
اتهب یتهب اتهاب
از سر شوق است که اشک بصر
انحلب ینحلب انحلاب
صنع نگارم بنگر بی حجاب
احتجب یحتجب احتجاب
سر قدر از دل بی قدر دون
اغترب یغترب اغتراب
آملیا موعِد پیک اجل
اقترب یقترب اقتراب

نباید نگران خوبی کردن به نالایقان بود!

بحر، کو آبی به هر جو می دهد
هر خسی را بر سر رو می نهد
کم نخواهد گشت دریا زین کرم
از کرم، دریا نگردد بیش و کم

مولانا

بارِ اِها!

نامدگان و رفتگان از دو کرانه‌ی زمان
سوی تو میدوند هان! ای تو همیشه در میان
در چمن تو میچرد آهوی دشت آسمان
گردِ سر تو میپرد باز سفید کهکشان
هر چه به گرد خویشتن مینگرم در این چمن
آینه‌ی ضمیر من جز تو نمیدهد نشان
ای گل بوستان سرا، از پس پرده‌ها در آ
بوی تو میکشد مرا وقت سحر به بوستان
ای که نهان نشسته ای باغ درون هسته ای
هسته فروشکسته ای کاین همه باغ شد روان
مست نیاز من شدی پرده‌ی ناز پس زدی
از دل خود برآمدی آمدن تو شد جهان
آه که میزند برون از سر و سینه موج خون
من چه کنم که از درون دست تو میکشد کمان
پیش وجودت از عدم زنده و مرده را چه غم
کز نفس تو دم به دم میشنویم بوی جان
پیش تو جامه در برم نعره زند که بردرم
آمدنت که بنگرم گریه نمیدهد امان
- هوشنگ ابتهاج

اندکی صبر، سحر نزدیک است!

نیست رنگی که بگوید با من
اندکی صبر، سحر نزدیک است
هر دم این بانگ، بر آرم از دل
وای! این شب چقدر تاریک است
سهراب_سپهری

نشئه ز صهیای دگر...

از سر بوی تو گیرم که روم جای دگر
کو دلی را که سپارم به دلآرای دگر
عاقبت از سر کوی تو برون باید رفت
گیرم امروز دگر ماندم و فردای دگر
مگر آزاد کنی، ورنه چو من بنده ی پیر
گر فروشی، نستاند ز تو مولای دگر
عاشقان را طرب از باده ی انگوری نیست
هست مستان ترا نشئه ز صهبای دگر
بهر مجنون تو این کوه و بیابان تنگ است
بهر ما کوه دگر باید و صحرای دگر
ما گدائی در دوست به شاهی ندهیم
زان که این جای دگر دارد و، آن جای دگر
گر به بتخانه ی چنین نقش رخت بنگارند
هر که ببند، نکند میل تماشای دگر
راه پنهانی میخانه نداند همه کس
جز من و زاهد و شیخ و دو سه رسوای دگر
دل "فرهنگ" ز غم های جهان خون شده بود
غم عشق آمد و افزود به غم های دگر
ابوالقاسم فرهنگ شیرازی

فرد شایسته

ای خوش آن فردی که بهر مستمندان یاور است
پیش هر کس نور چشم و بهر من تاج سر است
و آن که با نور خدا اندر مسیر راستی است
بیگمان اندر مثل مانند در جوهر است
این چنین افراد را شاید اگر پیشرو کنند
نه که هر مرد دغا از بهر مؤمن رهبر است
وای آن فردی که اندر سر ندارد همتی
او چو قفل است جای او پیوسته بیرون در است
کار مفتاح نجات تو نمی آید ز قفل
قفل را مفتاح باید گر ترا مغز سر است
حب دنیا گر کسی دارد نشاید رهبری
چون رگ خواب چنین افراد یک مشت زر است
در تحیر غرق بوده است این حنیف از ابتدا
عاقبت بیدار شد روزی که بروی محشر است
داکتر عبدالله حنیف رحمانی

نماز صبح توشه‌ی سه‌نوردان

نویسنده: ماهر ابراهیم جعوان ترجمه: محفوظه جامی الاحمدی

عبدالله بن مسعود (رضی الله عنه) می‌فرماید: هرکس که دوست دارد تا فردای قیامت، الله متعال را به عنوان مسلمان ملاقات کند پس به نمازهای پنجگانه اش توجه نماید، چراکه به همان وسیله فراخوانده می‌شود. همانا الله متعال قوانین و سنتهای هدایت را به پیامبران تشریع نموده و نمازهای پنجگانه، قانون راهیابی است اگر در خانه هایتان نماز گزارید همانگونه که پسرینان در این زمان چنین می‌کنند در حقیقت سنت رسول الله را ترک کرده اید و در چنین صورتی راه گمراهی را پیموده اید. «هرکس به نیکی و درستی طهارت کند سپس قصد مسجدی از مساجد را نماید، الله متعال به هر قدمش که در این مسیر می‌نهد حسنه ای می‌نویسد و درجه اش را بالا می‌برد و گناهی از وی پاک می‌کند در صورتی که چنین باشد هیچ کس مگر آنکه نفاقش آشکار است از این امر تخلف نمی‌ورزد»

معرفت
۱۷۵
۱۴

[رواه مسلم]. رسول الله (صلی الله علیه و سلم) هرگاه از چیزی اندوهگین می‌شدند به نماز پناه می‌بردند. پیامبر فرمودند: «نور چشمان من در نماز است» [روایت احمد] و در جایی دیگر می‌فرمایند: «ای بلال! با برپا نمودن نماز، به ما راحتی ببخش» [روایت ابوداؤد] بناء آسودگی خاطر، اصلاح حال، سکون قلب، لذت دل، آرامش نفس، اطمینان وجدان در نماز است و مخصوصا در نماز صبح. بدون شک نماز صبح فواید و اسرار منحصر به فردی دارد که آن را از سایر نمازها متمایز می‌کند به گونه ای که هر کس به یکی از آنها هم اطلاع یابد کافی است تا همت مؤمنانه‌ی او بیدار شود و عزمش را جزم گرداند و نشاطش را برانگیزد و او را بر آن دارد تا از خواب و کسالت دوری گزیند و بستر و خانه‌ی راحت را ترک گوید تا با انگیزه و حسرت بر گذشته‌ی از دست رفته لبیک گویند به سوی ندای اذان حرکت کند.

از فضایل نماز صبح می‌توان موارد ذیل را برشمرد:

(۱) برابر با قیام تمامی شب

از عثمان بن عفان (رضی الله عنه) روایت است که رسول الله (صلی الله علیه و سلم) فرمودند: «کسی که نماز عشاء را به جماعت بخواند گویا نیمی از شب را قیام کرده و هرکس صبح را به جماعت بخواند گویا تمامی شب را قیام نمود ه است» [رواه مسلم]

(۲) امن و امان و در پناه خدا قرار گرفتن

از جندب بن عبد الله (رضی الله عنه) روایت است که رسول الله (صلی الله علیه و سلم) فرمودند: «کسی که نماز صبح را بخواند او در امان الله است. پس بکوشید که خداوند در مورد چیزی، دین و بدهی (قرض) خود، شما را مورد پرسش قرار ندهد زیرا هرگاه خداوند از کسی چیزی از بدهی بطلبد او را فرا میگیرد و سپس او را به رویش به آتش دوزخ می‌اندازد» [مسلم]

۳) نوری در روز قیامت

از بریده اسلمی (رضی الله عنه) روایت است که نبی اکرم (صلی الله علیه و سلم) فرمودند: «آنانی را که در تاریکی شب به سوی مساجد پیاده حرکت می کنند به نوری کامل در روز قیامت بشارت بده» [روایت ابوداود و ترمذی]

طبرانی با سند حسن از ابی درداء (رض) روایت می کند که رسول الله (صلی الله علیه و سلم) فرمودند: «کسی که در تاریکی شب به سوی مساجد حرکت می کند در روز قیامت الله عزوجل را با نوری ملاقات می کند.»

۴) ضمانت و مژدهای برای دخول به بهشت:

رسول اکرم فرمودند: «کسی که دو نمازی را که در سردی هوا خوانده می شود (نماز صبح و عصر) را به جا آورد وارد بهشت میشود» [متفق علیه]

۵) نشانه بیزاری از نفاق

از ابی هریره (رضی الله عنه) روایت است که رسول الله فرمودند: «هیچ نمازی سنگین تر از نماز فجر و نماز عشاء برای منافقین نیست اگر -خیر و پاداشی- که در آن است را می دانستند آن را به جامی آوردند ولو خزیده و کشان کشان هم که می بود. دوست داشتیم مؤذن را امر کنم و او اقامه بگوید سپس شعله ای از آتش را بگیرم و هر کس را که به سوی نماز بیرون نمی شود خانه اش -را آتش زنم» [احمد و ابوداود با سند حسن روایت کرده اند.]

۶) ستایش ملائکه بر کسی که او را در این حالت می بینند

از ابوهریره روایت است که رسول الله (صلی الله علیه و سلم) فرمودند: «فرشتگانی در هنگام شب نزد شما می آیند و در پی آنان فرشتگانی در روز نزدتان می آیند که این فرشتگان در هنگام نماز صبح و نماز عصر جمع می شوند

سپس آنانکه شب را با شما سپری نموده اند بالا میروند پس از آن پروردگارشان از ایشان می پرسد حال آنکه خودش آگاه تر است -بندگانم را چگونه ترک کردید جواب می دهند آنان را ترک کردیم در حالی که نماز میخواندند و درحالی به آنان وارد شدیم که نماز می خواندند» [روایت بخاری و مسلم]

۷) سنت صبح بهتر از دنیا و مافیها است

از عایشه (رضی الله عنه) روایت است که رسول الله فرمودند: «دو رکعت سنت نماز صبح بهتر از دنیا و آنچه در آن است می باشد» [روایت مسلم]

۸) پاداش حج و عمره

از انس بن مالک روایت است که رسول الله فرمودند: «کسی که نماز صبح را در جماعت بخواند سپس بنشیند و خدا را ذکر گوید تا آنگاه که خورشید طلوع کند سپس دو رکعت به جای آرد برایش پاداش حج و عمره کامل کامل داده می شود» [روایت ترمذی]

۹) صبح زمان برکتهای فراوان است

از صخر غامدی روایت است که پیامبر فرمودند: «بارالها به صبح زود امتم برکت بده» [روایت ابن ماجه]

۱۰) غنیمتی که بالاتر از تمامی غنائیم دنیاست

از عمر بن خطاب (رضی الله عنه) روایت است که پیامبر (صلی الله علیه و سلم) گروهی را به سوی نجد فرستادند و آنان غنائم بسیاری را به دست آوردند و به سرعت باز گشتند، بعد مردی که با آنان بیرون نشده بود گفت: هیچ گروهی را ندیدیم که به این سرعت باز گردد و همچون این گروه غنائمی را به دست آورده باشد. پیامبر فرمودند: «آیا شما را آگاه کنم از قومی که غنائمی بهتر از اینها می آورد و زودتر هم باز می گردد؟ قومی که نماز صبح را به جا می آورد و می نشیند و

الله را ذکر می گوید تا آنگاه که خورشید طلوع می کند پس اینان با غنیمتی بهتر و زودتر باز میگردند» [روایت ترمذی]

۱۱) وقایه و نجات از آتش جهنم

رسول الله (صلی الله علیه و سلم) فرمودند: «به کسی که قبل از طلوع خورشید و قبل از غروب آن نماز بخواند آتش جهنم نمی رسد.» [روایت مسلم]

۱۲) کامیاب شدن به دیدار الله در روز قیامت

رسول الله فرمودند: «هان آگاه باشید که شما پروردگارتان را خواهید دید همچون این ماه که می بینید بدون اینکه ازدحام و مزاحمتی در هنگام دیدن ایجاد شود اگر می توانید نمازی که قبل از طلوع خورشید است (نماز صبح) و نمازی که قبل از غروب آن است (عصر) را به درستی ادا کنید، پس چنین کنید. سپس چنین خواندند: {وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا} [طه: ۱۳۰] (به پاکی یاد کن و ستایش نما پروردگارت را قبل از طلوع خورشید و قبل از غروب آن) [روایت بخاری و مسلم]

۱۳) فواید صحی جسمی و روحی:

از دستاوردهای بیدار شدن در هنگام فجر می توان به اینها اشاره کرد: قوت اراده، تصمیم صادقانه، همت عالی، ساختن امتها، پاک کردن جامعه و تربیت مردان و پاکیزه کردن قلب های شان، کاهش گناه گناهکاران، مهار و محدود کردن شهوت، محو گناهان و تقصیرات. در اخیر باید گفت نماز صبح جایگاه مردان و عبادتگاه صادقان و راه مؤمنان و طریق مخلصان است. و وسیله ای است برای آماده کردن راه برای پیروزی با عزت و فتح مبین.

زنان و رهبری در آئینه‌ی فقه اسلامی

قسمت دوم پایانی

ج. دیدگاه فقهای معاصر

در باره‌ی جواز و عدم جواز عهده دار شدن وظیفه امامت عامه یا ریاست دولت از جانب زنان دو نظریه از جانب فقهای معاصر را می‌توان مطالعه کرد که در زیر به بررسی هر کدام و دلایل آن پرداخته می‌شود.

۱. دیدگاه موافقان و دلایل شان

برخی اندیشه‌مندان امروزی میان خلافت اسلامی و رهبری حکومت‌های امروزه در کشورهای اسلامی فرق قایل شده‌اند. یعنی که ریاست‌های دولتهای کنونی را کوچکتر شمرده و میان ریاست دولت و خلافت اسلامی فرق قایل شده‌اند. آنان بر این نظر اند که «ریاست دولت در یک کشور اسلامی و واریسی از آن برای زنان عمل ناروا پنداشته نمی‌شود و این گونه قیادتها ولایتهای خاص پنداشته می‌شوند؛ نه امامت کبری». (حقوق زن در اسلام و قوانین افغانستان ص ۱۴-۱۵).

فضل احمد معنوی در مقاله‌ی تحت عنوان «جایگاه سیاسی زنان در اسلام» گفته است: «مجتهدین اسلامی اکثراً پذیرفته‌اند که بالاترین حق سیاسی زن که رهبری جامعه است صریحاً ممنوع قرار نگرفته است؛ بلکه اگر زنی واجد شرایط باشد که از عهده‌ی این مسؤولیت بیرون گردد، شایسته است نسبت به مردی که فقط مرد بودن امتیاز او باشد».

اینان به دو دلیل تمسک بسته‌اند که یکی منصوص و دیگری عقلانی است. دلیل نخست شان، داستان ملکه‌ی سبا در قرآن کریم است که زمام امور سیاسی مردمی را به دوش داشت. در سوره‌ی نمل ضمن تمام داستان ملکه‌ی سبا

نویسنده: فضل الرحمن فقیهی
استاد دانشگاه هرات

عماره، محمد مصطفی در کتاب «نظریة الخلافة السلفية الثورية» (ص ۲۷۱) جواز ریاست و ولایت عامه زن در امور سیاسی را از خصوصیت گروه «شبیبه» دانسته است. آنان گروهی از خوارج بوده‌اند که به ابی الصحاری شبیب بن یزید النجرانی نسبت داده شده‌اند؛ آن که در زمان عبد الملک بن مروان می‌زیسته است.

– در فتاوی شبکه الاسلامیه که از فتاوی معاصر روزگار ما به شمار می‌رود آمده است، مرد بودن از شرایط جواز امارت و ولایت عامه بر مردم در جامعه‌ی اسلامی دانسته شده و امارت زنان نادرست پنداشته می‌شود. (فتاوی شبکه الاسلامیه: ج ۷، ص ۲۳۲).

دلایل منع زنان از رهبری عامه

مانعان جواز سپردن امر خلافت و ریاست دولت به زنان دلایلی را به گونه زیر اقامه می‌کنند:

اول: حدیث ابی بکره به روایت امام بخاری که قبل از نقل شده و در آن آمده است: «لَنْ يُفْلِحَ قَوْمٌ وَلَوْ أَمَرَهُمْ امْرَأَةٌ». (صحیح بخاری، ج ۹، ص ۵۵). (ملتی که زمام کشورش را به دست خانمی سپارند موفق و پیروز نخواهند بود).

این استدلال همچنان که در کتب پیشینیان آمده، در آثار فقهای معاصر نیز

آمده است: {إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ} (النمل: ۲۳). (من [آنجا] زنی را یافتم که بر آنها سلطنت می‌کرد و از هر چیزی به او داده شده بود و تختی بزرگ داشت).

اما استدلال عقلانی آنان این است که در عصر کنونی قیادت عمومی از صلاحیت فرد به صلاحیت ارگان تبدیل شده است؛ یعنی رئیس دولت نقش سمبلیک را داراست و کارها توسط وزیران و سایر دست‌اندرکاران دولت به پیش برده می‌شود.

۲. دیدگاه مخالفان و دلایل شان

در برابر دیدگاه یادشده مبنی بر جواز سپردن ریاست دولت برای زنان، دیگر فقهای معاصر بر روش فقهای پیشین این وظیفه را ویژه‌ی مردان دانسته و برای زنان جایز نشمرده‌اند.

علامه یوسف قرضاوی بر این نظر است که زنان هر وظیفه‌ی را تحت شرایطی می‌توانند به دست بگیرند، او می‌گوید: «تنها موردی که برای زنان حق ریاست داده نشده مقام «امامت عظمی» یا رهبری عمومی زنان بر مردان است». (فقه سیاسی، ص ۲۸۰).

وهبه الزحیلی از قویترین فقهای معاصر در «تفسیر المنیر» (ج ۱۹، ص ۲۸۷-۲۸۸)، مشروعیت ریاست دولت برای زنان را رد می‌کند. وی گفته که زن خلیفه شده نمی‌تواند و در این موضوع میان دانشمندان خلافتی وجود ندارد.

محمد بن صالح عثیمین از دانشمندان معاصر حرمین در یکی از آثارش «الشرح الممتع علی زاد المستقنع» (ج ۱۵، ص ۲۷۲) رأی مذکور را تأیید کرده و این وظیفه را مخصوص مردان دانسته است.

بدان استدلال جسته شده است. (فقه سیاسی: ص ۲۸۱).

دوم: عدم جواز اختلاط زنان با مردان، یعنی امام و رئیس حکومت و دولت، نیاز دارد که با مردان یکجا باشد و از آنها در امور مشوره بگیرد. همچنان نیاز دارد که به سفر برود و به امور دیگر حاکمیت، مثل تصمیم گیریهای سیاسی و نظامی و شرکت در جنگ بپردازد؛ حال آنکه زنان از اختلاط با مردان ممنوع اند، تنها به سفر نباید بروند و عملاً نمی توانند در جنگ مثل مردان حضور پیدا نمایند.

سوم: نقص در ولایت زنان، یعنی که در برخی موارد و در نزد شماری از فقها ولایت زنان در امور ناقص است. بنابراین ولایت امت اسلامی که امری کلان و بزرگ است، نباید برای زن مقرر داشته شود. (مآثر الإنافه فی معالم الخلافه: ج ۱، ص ۳۱-۳۲).

چهارم: بزرگی امر ریاست، این بدان معناست که این وظیفه مشتمل بر اعمال بسیار با ارزش و امور بسیار کلانی است. اما زنان از نگاه فطری به تحمّل چنین وظایفی آمادگی ندارند؛ پس شریعت اسلام خواسته تا این وظیفه را به کسی نسپارد که به شکل درست بدان رسیدگی کرده بتواند؛ بلکه آن را کسی انجام دهد که از عهدهی آن بتواند به در آید. (فتاوی الشبکه الإسلامية: ج ۷، ص ۲۳۲).

۳. زنان و وظیفه قضاء

بررسی دیدگاه فقها در مورد رهبری قضاء و گماشته شدن زنان به این وظیفه در بحثی جداگانه و مستقل قابل تحقیق است. در این مبحث نیز به حیث ارتباط، این موضوع به گونه‌ی خلاصه تذکر می یابد. به طور کلی فقها در مورد این مسأله سه دیدگاه ارائه داشته اند:

الف. دیدگاه جواز مطلق

ابن جریر طبری رحمه الله گفته است: «برای زن رواست در تمام امور به قضاوت گماشته شود و حاکم باشد». (بداية

المجتهد ونهاية المقتصد: ج ۴، ۲۴۳).

دلیل این رأی، حضور عایشه رضی الله عنها در جنگ جمل و رهبری مردم است؛ یعنی که از حضور در آن معرکه استدلال کرده اند که حکم زن نیز قابل اجراست. (المبدع فی شرح المقنع: ج ۸، ص ۱۵۳).

همچنان اینان استدلال کرده اند که قضاوت زن در تمام امور رواست، به دلیل آنکه هر کس حلّ و فصل قضایا میان مردم توسط وی ممکن باشد، رواست که حکم به او سپرده شود؛ مگر آنچه را اجماع امت مخصوص مردان گردانیده که امامت کبری است. (بداية المجتهد ونهاية المقتصد: ج ۴، ۲۴۳).

ب. دیدگاه جمهور بر عدم جواز

مالکیه و شافعیه و حنابله رحمهم الله: به طور مطلق حکم قضای زنان و توظیف شان بدین وظیفه را نادرست و ناروا پنداشته اند. اینان از طرفی استدلال جسته اند که زن از دیدگاه عقلی ناقص است و نیز نباید با مردان در محافل خصومت حضور یابد. (العناية شرح الهدایة: ج ۹، ص ۴۶؛ المبدع فی شرح المقنع: ج ۸، ص ۱۵۳).

آنان با استدلال به قیاس، «قضاوت را به امامت کبری برابر کرده اند». (بداية المجتهد ونهاية المقتصد: ج ۴، ۲۴۳). همچنان به دلیل منصوص: «لن یفلح قوم ولوا أمرهم امرأة» استدلال جسته اند که این نص را مانع حاکمیت زنان در امور قضا نیز دانسته اند. (الشرح الممتع علی زاد المستقنع: ج ۱۵، ص ۲۷۵).

به همین گونه آنان از شرکت و ولایت عائشه - رضی الله عنها - در معرکه‌ی جمل پاسخ داده اند که این امر از خصوصیت‌های ام المؤمنین بوده است. همچنان گفته اند که اگر بخواهیم می گوئیم که حدیث: «لَنْ یُفْلِحَ قَوْمٌ وَلَوْ أَمَرَهُمْ امْرَأَةٌ» در قضیه جمل نیز مصداق یافت. (الشرح الممتع علی زاد المستقنع: ج ۱۵، ص ۲۷۵).

ج. رأی میانه یعنی قول احناف

رأی معروف از احناف این است که قضاء زن در امور مالی و مدنی جواز دارد نه در حدود و قصاص. این رأیی میانه به نظر می رسد. در کتاب هدایه آمده است: «قضاوت زن در هر چیزی، جز در حدود و قصاص، جواز دارد به دلیل آنکه شهادت شان در سایر امور جز حدود و قصاص قابل قبول است». (الهدایة فی شرح بدایة المبتدی: ج ۳، ص ۱۰۶) همین دلیل جواز قضاوت زنان در اموال و امور مدنی، یعنی شبیه دانستن قضاوت به شهادت را در سایر منابع نیز تأیید کرده اند. (بداية المجتهد ونهاية المقتصد: ج ۴، ۲۴۳).

مناقشه

موافقان و مخالفان سپردن امر زعامت و ولایت عامه برای زنان، برای اثبات رأی و نظر خود استدلال هایی را ارائه نمودند. حقیقت امر این است که روش استدلال موافقان سپردن ریاست دولت اسلامی برای زنان، استدلال قوی ندارد. بلکه رأی مانعان و عدم جواز این امر، بر پایه‌ی استدلال های نیرومندتری استوار است. نخست از دیدگاه دلایل روایی نص حدیث مبارکه بیانگر عدم فوز و کامیابی قومی است که ولایت عامه یا امور سیاسی شان را به دست زنی بسپارند. همچنان داستان ملکه‌ی سبا که در قرآن کریم آمده بیانگر تأیید و جواز این امر نیست، بلکه از نگاهی بیان می کند که اراده‌ی قوی در برابر نامه و نیروهای سلیمان علیه السلام نتوانست نشان دهد و به زودی تسلیم شد.

حیات انسانی در تمام اعصار، حتی در جوامع غیر اسلامی نیز بیانگر این واقعیت است که بهتر است زمام امور و ولایت عامه به دست مردان باشد. از همین است که قریب به کل نظام‌های تاریخ بشر توسط مردان اداره می شده است. همین اکنون حتی در غرب و کشورهای اروپایی نه تنها که ولایت عامه به دست زنان نیست، ادامه آن به صفحه ۱۹

برفی از جنبه های تمدنی رسالت اسلام

نویسنده: ابراهیم ترکاوی
ترجمه: ناصر احمد هروی

مسئولیت دعوت و تبلیغ دین را سپرده تا همه امت را رهنمائی کنیم، با وجود مشکلات و سختی های زیادی که دعوتگران را تهدید میکند؛ نباید از آن شانه خالی کرده و یا آنرا فراموش کنند، لذا آنچه رسالت اسلام از ما میطلبد؛ تصحیح مفاهیم و فرهنگ های مغالطه آور برای مسلمان و غیر مسلمان است، امت مسلمه باید متوجه قضایای کلی اسلام شوند و مسیر مستقیم آنرا بپیمایند، جهود و استعدادها در قضایای جزئی صرف نشود، اسلام را با تناسب تقاضاهای عصر ارائه کنیم، چرا که اسلام متناسب هرزمان و مکان است و آنرا به شکل صحیحی که الله به حیث رحمت برای جهانیان فرستاده، شناسائی کرده و معرفی بداریم.

انسانیت در رسالت اسلام:

مخاطب وحی آسمانی انسان است، همین طور محور تمرکز تمام انبیاء و رسل تزکیه انسان بوده، الله برای انسان کرامت داده و از سایر مخلوقات او را متمایز گردانیده است چنانچه میفرماید: {وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ} [اسراء: ۷۰] ما آدمی زادگان را [با اعطاء عقل، اراده، اختیار، نیروی پندار، و گفتار و نوشتار، قامت راست و غیره] گرامی داشته ایم) بنابراین بُعد انسانی

رب العالمین است، ثناء و ستایش سزاوار خدایی است که پروردگار جهانیان است، لذا پژوهشگر مسلمان بُعد جهانی بودن رسالت اسلام را به وفور در اساسات و تعالیم آن درمی یابد، این بخش از تمدن اسلام، دید مسلمان را وسیع و درک و شناخت او از اسلام را کامل می سازد، و این تصور، مسلمان را از تنگ نظری که باعث کوتاه فکری و محدودیت آن شود دور میدارد، و دعوت و طرح های آن هم مشتمل بر این بخش از تمدن رسالت اسلام است، زیرا رسالت اسلام بزرگتر از این است که گوشه گیری آنرا محدود سازد، یا مخاطب آن گروه معین باشد، رسالت اسلام شامل تمام زمانها، مکانها است و پیامی برای تمام جهانیان.

اهداف و رسالت دین اسلام در بُعد جهانی بودن آن کاملاً مبرهن است، قرآن کریم بیان میدارد: {كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ} [آل عمران: ۱۱۰] (شما [ای پیروان محمد] بهترین امتی هستید که به سود انسانها آفریده شده اید [امادام که] امر به معروف و نهی از منکر مینمائید و به خدا ایمان دارید). الله متعال برای ما دستور بیرون شدن و

الله متعال دین اسلام را - که در تمام زمانها و مکانها دین برحق است - برای انسان برگزیده است؛ لذا جنبه های تمدنی آن بس گسترده و دارای رسالت عظیم میباشد، به تعبیر امام حسن البناء رحمه الله: تمدن اسلام برای همه ی انسانها و شامل تمام زمانها و مکانها است و با پهنای خود در برگیرنده امور دنیا و آخرت می باشد. وجود چنین خصائص و ویژگی ها، نمایانگر ابعاد تمدنی رسالت اسلام است، برای تبیین اهداف جامع و مقاصد بزرگ آن، به بعضی از جوانب تمدنی آن می پردازیم.

جهانی بودن رسالت اسلام:

از بدو، بُعد جهانی بودن رسالت اسلام قابل ملاحظه است، الله سبحانه و تعالی میفرماید: {وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ} [انبیاء: ۱۰۷] (ای پیغمبر! ما تو را جز به عنوان رحمت برای جهانیان نفرستاده) ایم. پیغمبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «هر پیغمبری به قوم خاصی فرستاده میشد، ولی من به سوی تمام مردم فرستاده شده ام،» اولین جمله مسلمان در تمام نماز هایش در مقابل الله که به زبان می آورد: الحمد لله

تمدن رسالت اسلام، مقدم بر سایر ابعاد آن است. شریعت اسلام کرامت انسان را ارج نهاده چه فرد زنده یا مرده باشد و هر آنچه این امتیاز را آسیب رساند ممنوع قرار داده، «باری پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم در مقابل جنازه ای که انتقال داده میشد ایستادند، صحابه گفتند: این جنازه ی غیر مسلمان است، آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمودند: آیا انسان نیست» {البخاری باب جنائز} حضرت علی کرم الله وجهه میفرماید: مردم ازدو جهت باهم برادر اند: برادر دینی و برادری از نوع انسان، لذا این بخشی از تمدن اسلام قرارداداشته و در دعوت و تمام معاملات متمایز است.

اخلاق در رسالت اسلام:

ستون عمده ی اسلام را بُعد اخلاق تشکیل داده و سازنده روح دعوت اسلامی است، به تعبیری: دین یعنی اخلاق، کسی که به اخلاق شما افزود گویا به دین شما افزود، الله متعال وقتی ستایش پیغمبر خود را بیان میکند اخلاق پیامبر را متبارز

میسازد؛ درحالیکه پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم جامع اوصاف نیک انسانی بودند: {وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ} [قلم: ۴] (تو دارای خوی سترگ [یعنی صفات پسندیده و افعال حمیده] هستی). تعجب آور نیست که پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم اخلاق را هدف بعثت خود بیان میکنند، چنانچه میفرمایند: «فرستاده شده ام تا برتری های اخلاق را تکمیل کنم.» از این رو پله ای اول اخلاق: مسئولیت در برابر کلمه توحید، امانت داری و ابلاغ آن است، همگام با ابعاد تمدنی مذکور ادای مسئولیت در برابر کلمه، مسلمان را به نتایج بس عظیم سوق میدهد، الله متعال میفرماید: {أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ} [ابراهیم: ۲۴] (بنگر که خدا چگونه مثل میزند: سخن خوب به درخت خوبی می ماند که تنه آن [درزمین] استوار و شاخه هایش در فضا [پراکنده] باشد. رسالت کلمه، از مسلمان می طلبد که:

اهداف و افکار مسلمان باید مطابق قرآن و سنت بوده و بر هدایت مردم حریص باشد، تا دل های مردم از محبت دین الهی آبیاری شود مسلمان بر نیت ها اتهام نمی زند، از شخصیت فرد نمی کاهد، در پی صفا بخشیدن به افکار مردم است تا بجای اصلاح به فساد نپردازند، و در این امر از تجارب و دانش اهل تخصص استفاده میبرد تا نقش یک دعوتگر فعال را در جامعه خود ایفا کند و با انجام این مسئولیت عظیم، زیر بناها را میسازد تا روح وحدت، الفت، دوستی و محبت گسترش یافته و تفرقه، تنفر و بغض و کینه برچیده شود.

جان کلام اینکه چنگ زدن به ابعاد تمدن رسالت اسلام (بُعد جهانی، بُعد انسانی و اخلاقی) بزرگترین و مهم ترین رسالت اسلام را به نمایش میگذارد.

ادامه صفحه ۱۷

بلکه کمترین سهمیه یی در قوای ثلاثه حاکمیت برای زنان قایل نیستند. این همه می رساند که حکم اسلام مطابق با فطرت و واقعیت های حیات انسانی بوده است. در بحث جواز سپردن رهبری قضای امور مدنی به زنان، هر چند مشهور از مذهب امام ابوحنیفه این است که زنان در امور مالی و مدنی قاضی شده می تواند؛ به دلیل آنکه اهل شهادت در این امور است لذا باید قاضی شده بتواند. (الفقه الاسلامی و ادلت: ج ۸، ص ۸۱).

با وجود این بعضی از دانشمندان از انتساب این امر به امام ابوحنیفه و حتی جواز مطلق وظیفه قضاء به زنان از جانب امام طبری را نیز انکار ورزیده اند. قرطبی در تفسیر خود الجامع لاحکام القرآن به رد آن پرداخته و می گوید: «این فقط یک گمانی

به ابی حنیفه و ابن جریر بیش نیست». (الجامع لاحکام القرآن: ج ۱۳، ص ۱۸۳). بر اساس آنچه امام قرطبی جواز سپردن امر قضاء در امور مدنی از جانب امام ابوحنیفه رحمه الله را رد می کند، شاید این اندیشه از آنجا پدید آمده باشد که آن امام، موظف ساختن کدام زن در باب فیصله های دعاوی شخصی را مجاز شمرده است و سپس شماری گمان برده اند که این امر عمومیت دارد.

نتیجه گیری

از آنچه در این مقاله گفته شد نتیجه گرفته می شود که سپردن رهبری عامه یعنی ریاست دولت به دست زنان به اتفاق فقها جواز ندارد. آنچه از جواز این امر ادعا شده بر پایه ی دلیل قناعت بخشی استوار نیست. توظیف خانمها به رهبری وظایف مدنی و

مالی و سایر کارهای اداری تحت شرایطی که عوارض نامشروع را با خود نداشته باشد جواز دارد.

در توظیف زنان به رهبری امور قضایی اختلاف نظر وجود دارد. رأی جمهور عدم جواز است و آنچه از جانب احناف شهرت یافته این است که در امور مالی و مدنی تحت شرایطی جواز دارد، اما در امور حدود و قصاص به اتفاق جواز ندارد. تعدادی از اهل علم انتساب جواز مطلق قضای زنان به ابن جریر طبری و نیز انتساب جواز قضای زنان در امور مالی و مدنی به امام ابوحنیفه را نادرست شمرده اند؛ یعنی بر این نظر اند که زنان در امور قضایی هم به رهبری این امر نباید گماشته شوند.

سیمینار بسوی افغانستان با ثبات و سر بلند

سپس استاد عبدالظاهر حمیدی معاون جمعیت اصلاح افغانستان گزارشی از فعالیت های جمعیت اصلاح در بخش های تربیت، تعلیم، روابط، ایما، علما، مرکز مطالعات استراتیژی، خواهران و نجم به صورت تفصیلی ارایه نموده و میزان فعالیت های جمعیت اصلاح در زون های مختلف را مورد بررسی قرار دادند.

به تعقیب آن استاد خلیل احمد جامی مسوول زون غرب جمعیت اصلاح پیرامون موضوع (امت اسلامی و کشمکش های موجود) صحبت نموده و بیان داشتند که مشکلات امت اسلامی از چند قرن پیش آغاز گردیده و علت اساسی مشکلات دو چیز اند، یکی به خواب رفتگی امت اسلامی و دیگری دخالت مستقیم دشمنان اسلام که دشمنان دین در دو حوزه بیشترین مشکلات را متوجه امت ساختند، نشلیزم و سکولاریزم.

در ادامه دکتور صفت الله قانت در مورد راه حل های مشکلات موجود بحث نموده و دیدگاه ها و راه حل مشکلات امت اسلامی، را مورد بررسی قرار دادند.

در بخش دیگری از برنامه استاد محمد نعیم جلیلی به ایراد صحبت پرداخته و ویژگی های جمعیت اصلاح افغانستان را

حوزه ای ایمانی بزرگترین نعمت است و باید قدر این نعمت را بدانیم و مسوولیت خویش را در قبال آن ادا کنیم.

در بخش دیگر، مولوی امین الله از ره وال در مورد فریضه ای اقامه دین صحبت نموده و خاطر نشان کردند که همه تلاش های ما به خاطر اقامه ای دین الهی است تا این که الله متعال راضی گردیده و انسان ها به کامیابی اصلی در دنیا و آخرت نایل آیند.

بخش دوم برنامه روز جمعه با سخنان رهنمودی استاد نصیر احمد نویدی رئیس شورای مرکزی جمعیت اصلاح آغاز گردید و به دستاوردهای جمعیت اصلاح در طول یک و نیم دهه اشاره نموده و موقعیت خوب بین جامعه، ارایه خدمات اجتماعی، خدمات صحی، حضور در اغلیت ولایات کشور، تأسیس رادیو و تلویزیون، فعالیت گسترده نجم، مجمع علمی علمای افغانستان و اتحادیه طبی (ایما) را از جمله دستاوردهای جمعیت اصلاح برشمردند و بیان داشتند که دوست و دشمن به خدمات جمعیت اصلاح اعتراف دارند.

استاد نویدی در ادامه، موانع و چالش های فراروی کار جمعیت اصلاح و چگونگی مقابله با موانع را نیز مورد بحث و بررسی قرار دادند.

جمعیت اصلاح افغانستان به سلسله برنامه های خویش، سیمینار سه روزه در ۲۶ تا ۲۸ برج اسد را تحت عنوان (بسوی افغانستان با ثبات و سر بلند) در ولایت کابل راه اندازی نمود.

درین سیمینار سه روزه که در آن صدها تن برادر و خواهر از اعضای جمعیت اصلاح شرکت نموده بودند، روی موضوعات مهم و اساسی صحبت های همه جانبه صورت گرفت، درین گزارش کوشش می شود به صورت خلاصه به آن ها اشاره گردد.

برنامه بعد از تشریف آوری مهمانان و تنظیم شان، متصل به نماز عصر روز پنجشنبه ۲۶ اسد با تلاوت آیات قرآنی آغاز گردید و در ابتداء استاد محمد عاطف عضو شورای مرکزی و مسوول عمومی سیمینار صحبت افتتاحیه خویش را تقدیم نموده و مهمانان عزیز را که از راه های دور و نزدیک تشریف آوردند، خوش آمد گفته و اهداف سیمینار را توضیح نمود.

سخنران دیگر برنامه استاد عبدالسلام عابد مسوول نهاد خیریه احساس بوده و پیرامون اخوت اسلامی و نقش آن در اجتماع صحبت نموده و در قسمتی از سخنان شان بیان داشتند که اخوت در

در چهار محور (فکری، تربیتی، دعوتی و تنظیمی) مورد بحث و کنکاش قرار دادند.

آخرین بحث روز دوم سیمینار میزگردی در مورد اوضاع جاری کشور بود که استاد عبدالفتاح جواد مسوول نشرات جمعیت اصلاح در مورد وضعیت امنیتی کشور، استاد عزیز احمد حنیف، در باره‌ی وضعیت فکری و فرهنگی، داکتر وحیدالله مصلح پیرامون وضعیت سیاسی کشور و انجینیر غلام فاروق ندیم مسوول شعبه مرکزی هرات در مورد وضعیت اقتصادی کشور بحث های مفید و علمی را ارائه نموده و مشکلات امنیتی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی کشور را شناسایی نموده و راه حل های مناسب و تخصصی را مطرح نمودند.

بخش سوم سیمینار در روز ۲۸ اسد، با درس تفسیر سوره عصر توسط مولوی محمد شریف رحمانی آغاز گردید و سپس استاد نصیر احمد نویدی پیرامون موضوع (جمعیت اصلاح و قضایای سرنوشت ساز کشور) صحبت نموده و بیان داشتند که موقف گیری های ما در برابر قضایای کشوری بر اساس شورائیت بوده و بعد از سنجش همه جانبه و علمی و دقیق می باشد، لذا موقف گیری ما مبتنی بر آموزه های اسلام و منافع علیای کشور ماست.

استاد در قسمتی از صحبت خود تأکید نمودند که ما از همه بیشتر ملت خویش را دوست داریم و تمام تلاش های ما برای خدمت و آبادی کشور ماست؛ اما منافع

ملی را تنها در چوکات اسلام تعریف می کنیم و قبول داریم.

استاد نویدی در مورد قضیه صلح و جنگ در کشور بیان فرمودند که جنگ عامل اساسی بحران در کشور ماست و خواهان پایان دادن به جنگ بوده و از تلاش ها برای صلح حمایت نموده و بخشی از فعالیت های ما درین زمینه متمرکز می باشد.

در ادامه استاد محمد عاطف در مورد خواسته های تنظیمی از عضو حرکت اسلامی و استاد امین الله معتصم مسوول عمومی تربیت جمعیت اصلاح در باره‌ی خواسته های تربیتی از عضو حرکت اسلامی صحبت نمودند.

بخشی از برنامه به یادبود از ۹۸مین سالگرد استرداد استقلال کشور اختصاص یافت و بیرق کشور به اهتزاز در آمد و استادان هریک استاد عبدالصبور فخری رئیس جمعیت اصلاح، استاد عبدالرحیم صراف مسوول زون شرق، مولوی عبدالسلام عابد مسوول نهاد خیریه احساس، استاد مدثر اسلامی مسوول عمومی نجم، استاد فضل الهادی وزین، مولوی عبدالصبور حقانی مسوول مجمع عمومی علمای افغانستان، صحبت های کوتاهی در مورد سالگرد استقلال داشته و ۹۸مین سالگرد استقلال کشور را تبریک گفته و خاطر نشان کردند که رسیدن به استقلال نتیجه تلاش ها و مجاهدت های ملت افغان بوده و اظهار تأسف نمودند که دستاورهای استقلال را نتوانستیم حفظ

نماییم و امروزه در خیلی از قضایای عمده کشور خویش محتاج دیگران هستیم و توان تصمیم گیری در مورد مسایل مهم سیاسی و اقتصادی خویش را نداریم.

آخرین بحث توسط دکتور مصباح الله عبدالباقی تحت عنوان (برنامه اصلاحی جمعیت اصلاح) ارائه گردید و ایشان بحران موجود در کشور را به چهار مورد بر شمردند:

- جریان جنگ در کشور

- مداخلات بیگانگان

- اختلافات و پراکندگی

- فساد گسترده مالی و اداری

استاد در ادامه علاج این مشکلات را این گونه یاد آور شدند:

- مصالحه و گفتگوی بین الافغانی

- خاتمه جنگ

- انتخابات شفاف

این سیمینار سه روزه با دستاورهای خوب و چشمگیری با صحبت اختتامیه دکتور عبدالصبور فخری و دعائیه دکتور محمد اسماعیل بلخی مسوول پوهنتون سلام به پایان رسید.

قابل یاد آوری است که به خاطر پرداخت مصارف این برنامه و برنامه های دیگر دعوتی و دینی، اعضای جمعیت اصلاح بیست و دو لک افغانی جمع آوری نمودند.

گزارش: عبدالخالق احسان

اخبار جهان اسلام

انتخاب قدس به عنوان پایتخت جوانان

جهان اسلام در سال ۲۰۱۸

شهر قدس با امضای پروتکل از سوی وزیر ورزش و جوانان فلسطین و رئیس مجمع جوانان کنفرانس اسلامی، به عنوان پایتخت جهان اسلام در سال ۲۰۱۸ برگزیده شد.

جبرئیل راجوب، وزیر ورزش و جوانان فلسطین و الشاد اسکندر اف، رئیس مجمع جوانان کنفرانس اسلامی، طی مراسمی در مقر اصلی این سازمان در مرکز تجارت جهانی یشیل کوی استانبول پروتکل انتخاب قدس به عنوان پایتخت جوانان جهان اسلام در سال ۲۰۱۸ را امضا کردند.

اسکندروف طی سخنانی در این مراسم ضمن اشاره به اینکه پیش از این در سال ۲۰۱۶ استانبول پایتخت جوانان جهان اسلام انتخاب شده بود، گفت: امسال در شهرهای پوتراژیای مالزی، شیراز ایران و فس در مراکش برنامه های متنوعی برگزار خواهد شد و در نتیجه رایزنی های به عمل آمده قدس پایتخت جوانان جهان اسلام برگزیده شد.

وی همچنین افزود: یکی از دلایل این انتخاب را می توان نقض حقوق فلسطینیان از سوی اسرائیل، اتفاقات اخیر در اطراف مسجد الاقصی و اعمال خشونت علیه غیر نظامیان برشمرد.

حج کوچک برای ۴ هزار کودک مالزیایی

مالزی برای کودکان مسلمان جشنواره ای با عنوان حج کوچک راه انداخته است.

به گزارش سرویس ترجمه شفقنا به نقل از خبرگزاری فرانسه، درحالیکه حجاج از سرتاسر جهان اسلام رو سوی مکه آوردند تا حج امسال را نیز برگزار کنند، وزارت اوقاف اسلامی مالزی در مراسمی نمادین، لباس حاجیان را بر تن ۴ هزار کودک کرد تا آنها را با این آیین مهم دین مبین اسلام آشنا کند.

مسلمان آلمانی کیف پر از پول و طلا را تحویل داد

یک شهروند مسلمان ترک مقیم برلین پس از یافتن کیفی محتوی ۲۲ عدد شمش طلا و ۳۵۰۰ یورو پول نقد در محله نوی کلن برلین (Neukölln)، این کیف را به پلیس تحویل داد. این فرد ۵۶ ساله که یعقوب ییلماز نام دارد و در سال ۲۰۰۴ طی حادثه ای دچار معلولیت ۶۰ درصد شد، اکنون به یک قهرمانی واقعی در برلین تبدیل شده است.

ذبح ۳۰ هزار قربانی توسط انجمن ترکی

در چهار قاره ی جهان

انجمن خیریه «جان سویو» ترکیه در عید قربان در چهار قاره ی جهان از جمله ۳۳ کشور حدود ۳۰ هزار قربانی ذبح کرده و میان نیازمندان توزیع خواهد کرد.

انجمن همبستگی و یاری رسانی ترکیه موسوم به «جان سویو» طی بیانیه ای اعلام کرد که قصد دارد در عید قربان امسال در چهار قاره ی جهان از جمله در ۳۳ کشور، حدود ۳۰ هزار قربانی ذبح کرده و به نیازمندان کمک کند.

بر اساس این بیانیه، انجمن مذکور با پول قربانی هایی که از افراد خیر کشور جمع آوری شده است، برای نیازمندان آفریقا، آسیا، خاورمیانه و قفقاز و بالکان قربانی ذبح خواهد کرد.

این قربانی ها در کشورهای سیرالئون، سنگال، ساحل عاج، غنا، توگو، بورکینافاسو، نیجر، چاد، کامرون، سودان، سومالی، مالی، لیبیا، جیبوتی، گینه، بنین، موزامبیک، مالاوی، بروندي، اتیوپی در قاره آفریقا، پاکستان، بنگلادش، فیلیپین - مورو، هند، سریلانکا، مغولستان، میانمار، آراکان، افغانستان در قاره آسیا، مقدونیه، بوسنی و هرزگوین در اروپا و اردوگاه های لبنان - فلسطین و غزه در خاورمیانه ذبح خواهند شد. انجمن خیریه «جان سویو» ترکیه قربانی خیرین ترکیه را در کشورهای مذکور تا عصر سومین روز عید قربان ذبح کرده و گوشت آن را میان نیازمندان توزیع خواهد کرد.

اندیشکده‌ی راست‌گرای «گیت استون» فرانسه با انتشار گزارشی با موضوع نگرانی از گسترش اسلام در فرانسه، با آشکار کردن رویکرد اسلام‌ستیزانه خود اعلام کرد: تعداد مساجد ساخته‌شده در سال‌های اخیر در این کشور از کلیساها پیشی گرفته است.

در ۳۰ سال گذشته تعداد مساجد و مراکز عبادی اسلامی ساخته‌شده در فرانسه بیشتر از تعداد کلیساهای کاتولیک ساخته‌شده در این کشور طی یک قرن گذشته بوده است.

در این گزارش با انتقاد از سیاست‌های فرانسه، اعلام شده است که این کشور قوانینی برای محافظت از درختان قدیمی دارد؛ اما برای مقابله با تخریب کلیساها قانونی وجود ندارد و همین سبب شده است که چشم‌انداز فرانسه پر از ساختمان‌های مساجد شود.

این گزارش می‌افزاید: کوبیدن کلیساهای قدیمی بنابر قوانین، منعی ندارد زیرا دولت ملک و هزینه نگهداری آن‌ها را پرداخت می‌کند؛ اما پس از تخریب مسئولان فرانسوی تمایلی به بازسازی کلیساها ندارند بنابراین مکان آن را به مراکز، دفاتر، آپارتمان و یا حتی مسجد تبدیل می‌کنند.

بنابر گزارش سازمان نظارت بر میراث فرهنگی فرانسه، این کشور تا سال ۲۰۳۰ ممکن است بین ۵ تا ۱۰ هزار مکان دینی مسیحی را از دست بدهد.

تنها در سال ۲۰۱۶، ۷ کلیسا در فرانسه تخریب شده‌اند و هر سال حدود ۲۰ کلیسا نیز فروخته می‌شوند و یا کاربری آن‌ها

تغییر می‌کند.

در سال ۲۰۱۶ تعداد ۲۶ کلیسا و در سال قبل از آن ۱۲ کلیسا در این کشور به فروش گذاشته شده بود.

فرانسه با ۵ میلیون مسلمان بعد از آلمان بیشترین تعداد مسلمانان را در میان کشورهای اروپایی دارد. بنابر اعلام مؤسسه پژوهشی پیو، تعداد مسلمانان این کشور تا سال ۲۰۳۰ به بیش از ۱۰ درصد کل جمعیت می‌رسد.

در حال حاضر حدود ۲۴۰۰ مسجد در فرانسه وجود دارد که این تعداد در سال ۲۰۰۳ حدود ۱۵۰۰ مسجد بوده است و این افزایش نشان از رشد سریع اسلام در فرانسه دارد که سبب نگرانی گروه‌های راست‌گرای این کشور شده است.

کمک سه هزار یورویی مسجد اسکاتلند

به بیمارستان‌های محلی

اعضای مسجد شهرک «بلزهیل» در شهر «لنارکشر» اسکاتلند حدود ۳ هزار یورو برای حمایت از کودکان نیازمند بستری و بیماران سرطانی در بیمارستان‌های محلی جمع‌آوری کردند.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) به نقل از پایگاه خبری «eveningtimes»، کمک مالی اعضای این مسجد پس از برگزاری نماز جمعه جمع‌آوری شد، قرار است به صورت سه عدد چک هزار یورویی به بیمارستان‌های مناطق «ویشاو»، «بیتسون» و «اردری» برای بیماران نیازمند اهدا شود.

بیش از ۵۰ هزار مسلمان در اسکاتلند زندگی می‌کنند که این تعداد حدود ۱،۴ درصد از جمعیت کل کشور را تشکیل می‌دهند.

مسلمانان دومین گروه بزرگ مذهبی در اسکاتلند محسوب شده و دارای ۳۰ مسجد در این کشور هستند.

مسلمانان اسکاتلند برای مقابله با تصورات اشتباه درباره‌ی اسلام، بیشتر دست به کارهای بشردوستانه می‌زنند.

رونق چشمگیر گردشگری حلال در جهان

آمارها حاکی از آن است که در سال ۲۰۱۶ میلادی، ۱۲۱ میلیون نفر از مسلمانان جهان مبلغی بالغ بر ۱۵۶ میلیارد دلار را در صنعت گردشگری حلال صرف کرده‌اند.

در سال‌های اخیر موضوع گردشگری حلال توجه بسیاری از تجار و سرمایه‌گذاران مسلمان و حتی غیر مسلمان را به خود معطوف کرده است.

امروزه بسیاری از کشورهای غیر اسلامی نیز برای جذب گردشگران مسلمان به دنبال کسب مجوز استاندارد حلال در برخی هتل‌ها، مراکز اقامتی و رستوران‌های واقع در سطح کشور هستند.

«انجمن صنعتگران و بازرگانان مستقل ترکیه»، اخیراً گزارشی را از میزان نقش گردشگران مسلمان در اقتصاد جهانی منتشر کرده است که در آن موضوع صنعت گردشگری حلال مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در این گزارش آمده است که در سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۲۱ میلیون نفر از مسلمانان با مشارکت در صنعت گردشگری حلال مبلغی بالغ بر ۱۵۶ میلیارد دلار را صرف کرده‌اند و پیش‌بینی می‌شود که با بیشتر شدن تعداد گردشگران مسلمان در سال ۲۰۲۰ این رقم به ۲۲۰ میلیارد دلار افزایش یابد.

در این گزارش همچنین به تلاش و برنامه‌ریزی ترکیه برای بهره‌برداری از گردشگری حلال و جذب توریست‌های مسلمان از سرتاسر جهان اشاره شده است

مرکز تخصصی چشم صفا

فیکوایمولسیفیکیشن

مدرن ترین عملیات آب مروارید در سطح دنیا، اینک در شهر زیبای هرات

تحت نظر:

دکتر شمس الحق «سلیم» اصراری

متخصص و جراح چشم

فیلوی فوق تخصصی از بیمارستان فوق تخصصی

چشم پزشکی فارابی تهران

انجام عملیاتهای تخصصی و فوق تخصصی چشم

معاینات «چک آپ» کامل طبقات چشم

جراحی های چشم با امکانات مدرن و وسایل پیشرفته

ثبت سابقه بیماران

مشاوره های چشمی برای مریضان دیابت

تجویز عینک و انواع لنزهای تماسی «کانکت لنز»

انجام معاینات چشمی شاگردان مکتب «School Screening»

جلوگیری از نابینایی ناشی از آب سیاه «گلو کوم» و تعقیب مستمر این مریضان

شماره نوبت دهی: ۰۷۹۵۴۹۷۰۸۰

آدرس: افغانستان، هرات، چوک گلها، غرب فهیم سوپر مارکیت، پاساژ قصر طلا، طبقه دوم

Sight	ارمغان
Awarding	بینائی
For	برای
All	همه

اخلاق و معرفت

وبسایت جمعیت اصلاح افغانستان در زون غرب

www.Akhlaqmarefat.com

سایت اخلاق و معرفت با مطالب مفید و متنوع اسلامی در خدمت هموطنان عزیز و گرامی قرار دارد.

* دانلود کامل قرآن کریم و اذان از تمام قاریان مشهور جهان

* دانلود اناشید اسلامی

* دانلود ماه نامه معرفت نامه بصورت پی دی اف

* دانلود مقالات علمی و اسلامی

* دانلود مجموعه تفاسیر اهل سنت برای گوشه های هوشمند

* دانلود نرم افزار های کامپیوتری

* دانلود و مشاهده هفته های فهم قرآن کریم در هرات

* دانلود و مشاهده سلسله درس های در سایه های قرآن.

